

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

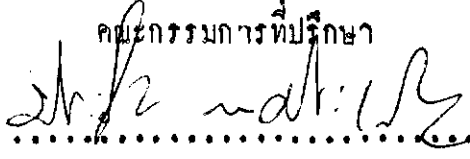
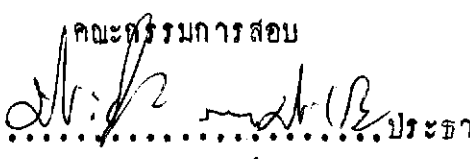
บทคัดย่อ

ของ

ศักดิ์ชัย ปัญหา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2528

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปัญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา	คณะกรรมการสอบ
	
.....ประธาน	ประธาน
.....กรรมการ	กรรมการ
	กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภัตญา ติยะสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมสร รวงษ์น้อย
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา ปรีดีติลล ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ข้อคิด
คิดตามผลและให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ กมล ชิโสภา ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
อาจารย์คำนิง คาวินุศย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ดร.จำลอง นักพ่อน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์โชคชัย
ศักดิ์ศรี หัวหน้างานประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยะสุวรรณ
นักวิจัย ฝ่ายสถิติและข้อมูล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา อาจารย์บุญศรี แสงประเสริฐ
นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กรุณาให้ความคิดเห็นและแนะนำเกี่ยวกับการร่างแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ทุกท่าน ที่ผู้วิจัยใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กรุณาตอบ
แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ให้ความความเต็มใจ และ
รวบรวมส่งคืนผู้วิจัยโดยพร้อมเพรียงกัน และขอขอบคุณอาจารย์สุรีย์ ปัญหา ผู้ให้กำลังใจ
อย่างดียิ่งในการทำปริญญานิพนธ์นี้ คุณค่าและประโยชน์ที่พึงจะมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
ขอมอบเพื่อบูชาพระคุณของ คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณยิ่งของผู้วิจัย

ศักดิ์ชัย ปัญหา

กันยายน 2528

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ความหมายของการวางแผน	8
	ความสำคัญของการวางแผน	9
	หลักสำคัญในการวางแผน	11
	ประเภทของแผน	13
	ลักษณะของการวางแผนทั่วไป	14
	การวางแผนในโรงเรียน	21
	ขั้นตอนในการจัดทำแผนปฏิบัติการ	23
	การจัดทำแผนปฏิบัติการ	24
	การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ	25
	การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	34

การสร้างเครื่องมือ	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	50
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	50
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	57
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	58
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	65

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา	33
2	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้สอนและ ข้าราชการครู	42
3	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิ ต่างกัน	43
4	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์ต่างกัน	44
5	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	45
6	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนต่อกระบวนการ วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา	46
7	เปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน ที่มีต่อกระบวนการ วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา	47
8	เปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน ที่มีต่อ กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา	48
9	เปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด ต่างกัน ที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา	49

10	แสดงค่าอำนาจจำแนกด้านการจัดทำแผน	67
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกด้านการปฏิบัติตามแผน	68
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกด้านการประเมินผลงานตามแผน	69
13	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการ วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน และข้าราชการครู	71
14	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการ วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน และข้าราชการครู	75
15	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการ วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลงาน ตามแผน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน และข้าราชการครู...	79
16	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของ ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน	82
17	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะ ของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน	86
18	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลงานตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน	89
19	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของ ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน	92

20	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะ ของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน	96
21	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลงานตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน	100
22	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	103
23	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะของ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	107
24	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลงานตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน...	110

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการวางแผน	12
2 แผนภูมินโยบายและโครงสร้างของแผน	15
3 แผนภูมิโครงสร้างของแผน	16
4 แผนภูมิการกระจายแผนระดับต่าง ๆ	17
5 แผนภูมิวงจรการบริหารโครงการ	19
6 แผนภูมิโครงสร้างการจัดทำแผนโรงเรียน	22

ภูมิหลัง

การวางแผนเป็นกระบวนการที่บุคคลหรือหน่วยงานได้กำหนดขึ้นล่วงหน้าเพื่อ
การปฏิบัติงานในอนาคต การวางแผนประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ หลายขั้นตอน
ซึ่งบางขั้นตอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการกระทำก่อนด้วยความรวดเร็ว
ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การวางแผนมีคุณค่าอย่างมากต่อการปฏิบัติงาน
ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือของหน่วยงานและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคล
ในการปฏิบัติงานหรือภารกิจทั้งหลาย (ประชุม รอดประเสริฐ 2527 : 79)
การวางแผนมีความจำเป็นต่อการบริหารงานทุกประเภท ถ้าขาดการวางแผนยากที่กิจกรรม
ทุกชนิดจะดำเนินไปได้ด้วยความมีประสิทธิภาพในทิศทางที่ถูกต้อง การวางแผนช่วยให้
การดำเนินงานถูกต้องตามวัตถุประสงค์และช่วยให้มีการประสานงานจากหน่วยงานทุก
หน่วยงานทำให้การปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันหมดสิ้นไป การวางแผนจึงเป็น
ตัวการที่จำเป็นอย่างหนึ่งในกระบวนการบริหาร (ภิญโญ สาร 2516 : 81) ซึ่ง
พนัส หันนาคินทร์ (พนัส หันนาคินทร์ 2526 : 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการ
วางแผนไว้ว่า การวางแผนย่อมจะลดการบริหารอย่างตามบุญตามกรรมลงไปให้
เหลือน้อยที่สุด

การวางแผนยังมีความสำคัญและมีความจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษา
เพราะในภาวะการณ์ที่ประเทศกำลังพัฒนาจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ
งบประมาณและทรัพยากรมีจำกัด การที่จะจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายหรือ
วัตถุประสงค์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ จำเป็นต้องกระทำอย่างรอบคอบรัดกุม จะต้องมีการวางแผนเพื่อให้มีการใช้
ทรัพยากรอย่างประหยัดให้ประโยชน์ตอบแทนมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานบริหารการศึกษา

แทบทุกระดับ จึงจกให้มีฝ่ายหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน เช่น
กระทรวงศึกษาธิการ มีกองแผนงานส่วนกลางปลัดกระทรวง กรมต่าง ๆ ของกระทรวง
ศึกษาธิการ มีหน่วยงานวางแผนระดับกองแทบทุกกรม หรือมหาวิทยาลัยก็มีหน่วยงาน
วางแผนของมหาวิทยาลัย เป็นต้น (พิสิษฐ์ ศิวาลัย 2525 : 1 - 2)

✓ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่จัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา
ไ้กระทั่งถึงบทบาทและความรับผิดชอบของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันที่มีขอบข่าย
งานขยายออกกว้างขวางและซับซ้อนกว่าในอดีต โรงเรียนมีขนาดใหญ่ขึ้น มีภาระหน้าที่
เพิ่มขึ้น เพราะหลักสูตรเปลี่ยนไป และโรงเรียนมิได้มีหน้าที่สอนนักเรียนเพียง
ประการเดียวเท่านั้น หากยังมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับชุมชนรอบ ๆ โรงเรียนอีกด้วย ดังนั้น
ความจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องบริหารงานและดำเนินการอย่างมีแผน มีระบบการติดตาม
และประเมินผลที่รัดกุมย่อมต้องมีมากขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าว การศึกษาระบบและเทคนิค
การวางแผนและการติดตามประเมินผล การดำเนินงานเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับระบบงาน
ในระดับโรงเรียนจึงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง
(วัลลภ กันทรพิชัย 2525 : 1) ✓ ดังนั้นกรมสามัญศึกษาจึงเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้อง
มีแผนปฏิบัติงานที่ดี จึงกำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียน
โดยให้ทุกโรงเรียนยึดแผนปฏิบัติการโรงเรียนเป็นหลักในการบริหารงาน (กระทรวง
ศึกษาธิการ 2524 : 61) สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนนั้น กรมสามัญศึกษา
ได้กำหนดรายละเอียดในรูปแบบของกรมแล้ว (กรมสามัญศึกษา 2525 : 19)

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจำเป็นต้องบริหารตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน
เพราะแผนปฏิบัติการโรงเรียนเป็นหลักสำคัญขั้นมูลฐานของกระบวนการบริหาร ทั้งยังมี
ระเบียบให้จัดทำอีกด้วย แต่การบริหารโรงเรียนมัศึกษายังมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร
ทั่วไปของโรงเรียน การบริหารโครงการต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาและความต้องการของ
โรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยเข้าใจและได้รับการเอาใจใส่
อย่างจริงจัง จากหน่วยงานระดับต่าง ๆ มากนัก (ประพิศ นามกร 2525 : 3)
ทั้งยังมีผู้บริหารบางคนขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ปรารถนาที่จะใช้แผนเพื่การบริหารงาน

เพราะคิดว่าไม่จำเป็นต้องอย่างไร (ประชุม รอกประเสริฐ 2527 : 79) ผู้บริหารจำนวนมากยังมีความเห็นว่าในระบบราชการไทยส่วนใหญ่เชื่อว่างานที่ทำอยู่เป็นงานประจำไม่จำเป็นต้องวางแผน ส่วนการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนนั้นมีปัญหามากมาย อาทิเช่น ผู้วางแผนและผู้ปฏิบัติตามแผนแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด ซึ่งตามหลักการแล้วแยกจากกันโดยเด็ดขาดไม่ได้ การวางแผนมิได้กระทำร่วมกัน การยึดถือแผนเป็นหลักตายตัว ผู้ร่วมงานถือว่าแผนเป็นของศูนย์กลาง (Central Planning) มีความสงสัยในเรื่องความสามารถของผู้วางแผน ล้วนแต่ทำให้เกิดปัญหาความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผน (อุทัย บุญประเสริฐ 2523 : 24)

เขตการศึกษา 6 มีโรงเรียนมัธยมศึกษาและครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นจำนวนมาก โรงเรียนและครูมีความแตกต่างกัน เป็นต้นว่า ขนาดของโรงเรียนไม่เท่ากัน ครูมีตำแหน่ง วุฒิ และประสบการณ์แตกต่างกัน จึงมีปัญหาเรื่องกระบวนการวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างมาก ปัญหาทั้งกล่าวมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของชาติ เพราะการจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องมีการวางแผนที่ดีและมีกระบวนการบริหารงานตามแผนที่ดีเสียก่อน จึงน่าที่จะทำการวิจัยทัศนะของครูที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 เพื่อจะได้นำผลการวิจัย ไปใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าจะแสดงถึงสภาพปัจจุบันของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนหนึ่ง ที่จะนำไปกำหนดแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนปฏิบัติการ โรงเรียนให้เหมาะสมและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยจำแนกการศึกษาเป็น 3 ด้านคือ การจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลงานตามแผน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 373 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้าราชการครูจำแนกเป็น

3.1.1 ตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ผู้สอน

3.1.2 วุฒิ

3.1.2.1 วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.2.2 วุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.3.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

3.1.3.3 ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

3.1.4 ขนาดโรงเรียน

3.1.4.1 ขนาดเล็ก

3.1.4.2 ขนาดกลาง

3.1.4.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ หัตสนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามองค์ประกอบต่อไปนี้

3.2.1 การจัดทำแผน

3.2.2 การปฏิบัติตามแผน

3.2.3 การประเมินผลงานตามแผน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีหัตสนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกันมีหัตสนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกัน
3. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีหัตสนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกัน
4. ข้าราชการครูที่ทำงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีหัตสนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกัน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขั้นตอนอย่างมีระบบและสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการ การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ และการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ

1.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียน หมายถึง การพิจารณา กำหนด รุกมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

1.2 การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนและให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.3 การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของงานและผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงาน ปัญหา และเพื่อรายงานผล

2. แผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง แผนที่กรมสามัญศึกษากำหนดให้โรงเรียนจัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ นโยบายโรงเรียน อัตราค่าจ้าง ประมาณการการเงินโรงเรียน โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน และรายการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยปกติจะกำหนดให้แล้วเสร็จเป็นปี ๆ ไป

3. ข้าราชการครู หมายถึง

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

3.2 ผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนและสนับสนุนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

4. วุฒิ หมายถึง วุฒิบัตรที่ข้าราชการครูได้รับสูงสุด จำแนกเป็นวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง อายุราชการของข้าราชการครูที่ทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกเป็นต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ความใหญ่หรือเล็กของโรงเรียนโดยยึดถือจำนวนห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ขนาดคือ

6.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีห้องเรียน 1 - 11 ห้องเรียน

6.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีห้องเรียน 12 - 36 ห้องเรียน

6.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีห้องเรียนตั้งแต่ 37 ห้องเรียนขึ้นไป

7. เขตการศึกษา 6 หมายถึง อาณาเขตที่รวมหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา มี 7 จังหวัดคือ ลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และอุทัยธานี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวางแผนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ผลที่ปรากฏในปัจจุบันสืบเนื่องมาจากการวางแผนในอดีต และผลที่จะปรากฏในอนาคตนั้นสืบเนื่องมาจากแผนที่ได้กระทำในปัจจุบัน ผลที่เกิดขึ้นกระทบต่อสังคมหลายประการนั้นเกิดจากความผิดพลาดหรือขาดการวางแผนที่ดีในอดีต เช่น ครัวเรือนงานเพราะผลิตครูออกมาเกินความจำเป็นทั้ง ๆ ที่อัตราการเกิดของเด็กลดลง หรือบัณฑิตต้องตกงานเพราะแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและกำลังคนไม่เป็นไปตามเป้าหมายอย่างแท้จริง หรือกรุงเทพมหานครประสบกับมลภาวะเป็นพิษ เพราะการกำจัดสิ่งปฏิกูลและการควบคุมระบบไอเสียจากรถยนต์และจากโรงงานไม่มีประสิทธิภาพ เหตุการณ์ดังกล่าวคงเป็นผลที่เกิดจากการมิได้จัดทำแผนหรือจัดทำขึ้นแต่ไม่มีคุณภาพ

ความหมายของการวางแผน

ความหมายของการวางแผน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลายอย่าง เช่น พันธ์ หันนาคินทร์ (พันธ์ หันนาคินทร์ 2526 : 27) ได้ให้ความหมายการวางแผนไว้ว่า การวางแผนหมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร และมีความต้องการที่จะให้หน่วยงานย่อยทำงานประสานกันอย่างไร เพื่อให้งานของส่วนรวมดำเนินไปอย่างราบรื่น

ธงชัย สันติวงษ์ (ธงชัย สันติวงษ์ 2519 : 138) ได้ให้ความหมายการวางแผนว่าเป็นการตัดสินใจเลือกวิธีทำและสิ่งที่สมควรปฏิบัติไว้ล่วงหน้า

ดรักเกอร์ (Drucker. 1974 : 89) กล่าวถึงความหมายการวางแผนว่าเป็นการตั้งข้อสมมุติล่วงหน้าว่าจะทำอะไรในอนาคต ไม่เป็นแต่เพียงการคาดคะเนเท่านั้น แต่เป็นการพิจารณาถึงปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหาลู่ทางการดำเนินงานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

สมพงศ์ เกษมสิน (สมพงศ์ เกษมสิน 2521 : 27) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า แผนงานเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยเพื่อเลือกกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่เห็นว่าดีที่สุด โดยพิจารณาจากข้อมูล ข่าวสาร และกรณีแวดล้อมต่าง ๆ การวางแผนเป็นการใช้ความคิดจินตนาการ คาคณะเนวิธีการเพื่อเลือกแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อกำหนดเป้าหมายและวางโครงการในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หากจะกล่าวเปรียบเทียบแผนงานกับการก่อสร้างแล้ว การวางแผนเหมือนกับการออกแบบอาคารพิมพ์เขียวขึ้นเพื่อให้ช่างรับเหมามาปลูกสร้างอาคารได้ตามนั้น

เคล (Dale. 1978 : 766) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า การวางแผนคือการที่องค์กรได้ตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ แล้วมีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายด้วยวิธีการตัดสินใจแล้วว่าดีที่สุด

ประชุม รอดประเสริฐ (ประชุม รอดประเสริฐ 2527 : 97) การวางแผนเป็น "กระบวนการ" ที่ประกอบด้วยการที่จะต้องทำกันอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับให้เข้ากันได้กับข้อมูลที่ได้รับทั้งที่เป็นข้อมูลย้อนกลับและข้อมูลจากกระบวนการและระบบอื่น การวางแผนสำหรับองค์การที่องค์การใดองค์การหนึ่งมีใช้ทำเพียงครั้งเดียวแล้วหยุด แต่เป็นกระบวนการที่กระทำอย่างต่อเนื่อง โดยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกและภายในองค์การ และบางส่วนของแผนอาจจะต้องมีการทบทวนใหม่ ถ้าผลที่เกิดขึ้นขาดความสมบูรณ์หรือเป็นผลที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดคิดไว้

สรุปอย่างกว้าง ๆ ได้ว่า การวางแผนคือการตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายของงานหรือขององค์การในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแสดงให้เห็นว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร เมื่อใดและโดยผู้ใด

ความสำคัญของการวางแผน

การวางแผนเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นแนวความคิดหรือการบริหารในยุคสมัยใด การวางแผนถือว่ามีสำคัญอยู่มาก

อุทัย บุญประเสริฐ (อุทัย บุญประเสริฐ 2523 : 36) กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนไว้ว่า การวางแผนเป็นส่วนสำคัญของการบริหาร เป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้บริหารสามารถใช้ช่วยในการปรับปรุงงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผู้บริหารที่ละเลยการวางแผนถึงแม้ว่าจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญสักปานใดก็ตาม มักพบว่า ต้องประสบกับความยุ่งยากอยู่เสมอ

การวางแผนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกประเภท ดังที่ กิติมา ปรีดีคิลก (กิติมา ปรีดีคิลก 2524 : 170) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนไว้ดังนี้

1. แผนจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าอะไรที่ต้องทำและทำเมื่อใด จะใช้ทรัพยากรอย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์ เป็นเครื่องช่วยชี้ทิศทางการทำงาน
2. แผนจะช่วยให้การบริหารงานราบรื่นไปได้ เนื่องจากผู้บริหารสามารถมองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตเป็นการล่วงหน้า หากมีอุปสรรคเกิดขึ้นก็สามารถที่จะทำการแก้ไขได้ทันเวลาที่
3. แผนช่วยลดต้นทุนการปฏิบัติงาน เนื่องจากการประสานงานกันต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลของการวางแผน เช่น ลดการทำงานแบบเคา ลดการทำงานแบบซ้ำซ้อนและลดการทำงานแบบที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน
4. แผนช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

สมพงศ์ เกษมสิน (สมพงศ์ เกษมสิน 2521 : 83) ได้สรุปความสำคัญของการวางแผนไว้ว่า แผนเป็นผลสืบเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และนโยบาย แผนจึงเป็นที่รวมแห่งการปฏิบัติงานทั้งปวงขององค์การ แผนจึงช่วยอำนวยความสะดวกการบริหารงานขององค์การเป็นอันมาก เช่น ช่วยให้มีการประสานงาน ทำให้เกิดความสามัคคีและมีการทำงานเป็นทีม ประหยัดทั้งคน เงิน และเวลา ทำให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกในการติดตามควบคุมงาน ลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาให้น้อยลงเมื่อมีการมอบอำนาจ (Delegation of Authority) สามารถระดมกำลังคน กำลังทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การมาใช้ได้อย่างไค้มล และสามารถขยายงาน ปรับปรุงงานให้ดำเนินไปโดยสะดวกและรวดเร็ว

✓ หลักสำคัญของการวางแผน

เนื่องจากการวางแผนเกิดขึ้นจากการคิดหาวิธีดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยข้อมูลจากการจดจำและบันทึกไว้เป็นเครื่องช่วย ดังนั้นเมื่อพูดถึงการวางแผน สิ่งแรกที่ต้องคิดถึงก็คือ จุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการเป็น เรื่องที่มุ่งมันจะให้เกิดในอนาคตในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เช่น 1 เดือน 1 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในอันดับต่อมาก็คือ วิธีการที่จะปฏิบัติให้บรรลุผลที่ต้องการนั้น ๆ ซึ่งการจะกำหนดวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ก็อย่างน้อยจะต้องอาศัยข้อมูลที่ดีและจะต้องอาศัยคนที่มีความรู้ความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์อนาคตได้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุดเขาช่วยด้วย

✓ อูทัย บุญประเสริฐ (อูทัย บุญประเสริฐ 2524 : 51) ได้กล่าวว่า หลักสำคัญพื้นฐานของการวางแผนนั้น จะต้องผูกพันอยู่กับการรู้จักมองไปข้างหน้า รู้จักค่าของเวลา รู้จักคิดให้รอบคอบ รอบค่าน รู้จักทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน รู้จักการทำงานที่มีเป้าหมายชัดเจนและรู้ว่าจะทำอะไรหรือกำลังทำเพื่ออะไร

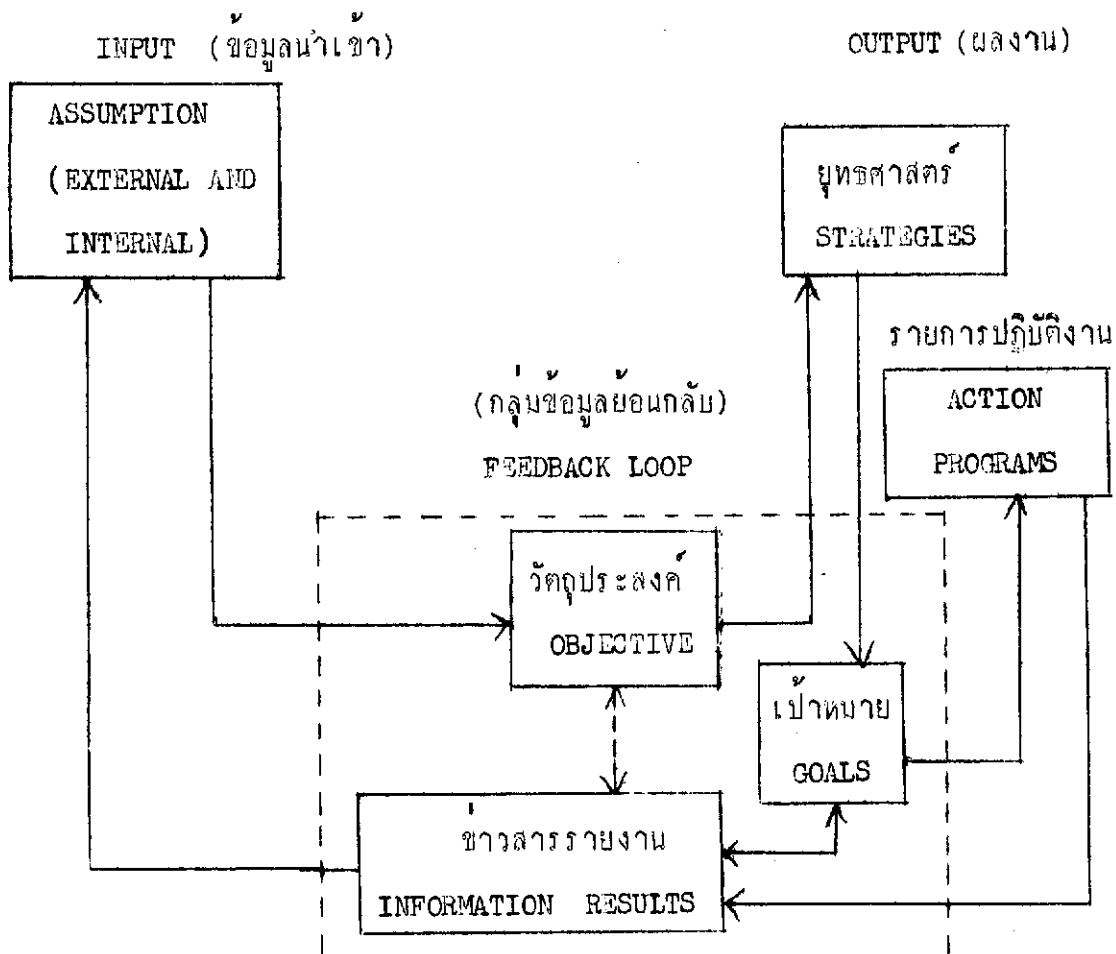
✓ คูนท์ และโอ คอนเนล (Koontz and O'Donnell. 1972: 232-234) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการวางแผนที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. หลักการสนับสนุนวัตถุประสงค์ กล่าวคือ การวางแผนที่มีจุดมุ่งมันที่สำคัญ เพื่อกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. หลักประสิทธิภาพ การวางแผนยึดหลักการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ กล่าวคือ ให้ได้ผลงานสูงและประหยัด
3. หลักความต่อเนื่องผูกพัน โดยหลักการแล้วการวางแผนจะครอบคลุมถึงระยะเวลาในอนาคต ผู้วางแผนจะต้องดูไปข้างหน้าแล้วจัดลำดับกิจกรรมให้สอดคล้องต่อเนื่องกัน
4. หลักความยืดหยุ่น เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนไปจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม สรุปได้ว่า หลักสำคัญของการวางแผนก็คือ

1. จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต

2. กำหนดวิธีการปฏิบัติให้วัตถุประสงค์นั้นบรรลุผล แต่การกระทำเช่นนั้นได้ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เข้าช่วย เช่น ใช้นโยบายเป็นกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติ ให้ข้อมูลข่าวสารช่วยในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบอื่น ๆ ที่มีผลต่อการวางแผนและสร้างทางเลือกต่าง ๆ ทางเลือก แล้วพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดมาปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น

✓ ประชุม รอคปรเสวีรุ (ประชุม รอคปรเสวีรุ 2527 : 107) ได้เสนอแผนภูมิ ขั้นตอนสำคัญของกระบวนการวางแผนไว้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการวางแผน

✓ ประเภทของแผน

สมพงษ์ เกษมสิน (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 : 83 - 84) แบ่งประเภทของแผนงานออก 2 ประเภทคือ

1. แผนระยะสั้น (Short-range plan) หมายถึง แผนงานในกิจกรรมเฉพาะอย่างที่จะให้เกิดในอนาคตแห่งระยะเวลาอันสั้น และอาจมีความสอดคล้องกับแผนระยะยาว กระบวนการไม่ยุ่งยากแผนงานประเภทนี้ โดยทั่วไปกำหนด 1 - 2 ปี
2. แผนระยะยาว (Long-range plan) หมายถึง แผนในกิจกรรมขนาดใหญ่ที่มีความเกี่ยวข้องกับแผนระยะสั้นอื่น ๆ เกี่ยวกับกิจการสาขาอื่น ๆ หรือหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ต้องใช้กระบวนการวางแผนอันสลับซับซ้อน รวมทั้งความชำนาญพิเศษที่ต้องใช้ในการวางแผน

✓ กูรูจ (Guruge. 1977 : 7 - 8) กล่าวถึงแผนประเภทต่าง ๆ ดังนี้
แผนระยะยาว (Long-term or Perspective) มีระยะ 10 - 20 ปี
หรืออาจถึง 25 ปี

แผนระยะปานกลาง (Medium-term) 4 - 7 ปี

แผนระยะสั้น (Short-term) 1 - 3 ปี

นอกจากแผน 3 ประเภทดังกล่าวมาแล้ว กูรูจ ยังได้กล่าวถึงแผนอีก 2

ประเภทคือ

1. แผนระยะสั้นที่มีจุดมุ่งหมายเดียว (Single-purpose plan) ซึ่งอาจมีระยะไม่กัวัน จนถึง 2 ปี
2. แผนหมุนเวียน (Rolling plan) จัดอยู่ในประเภทแผนระยะปานกลาง (Medium-plan) เป็นแผนที่มีการทบทวนเพื่อปรับแผนทุกปี

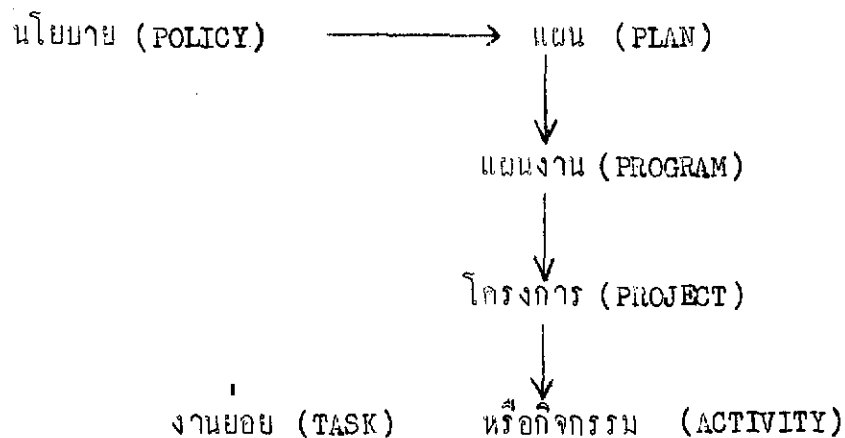
✓ เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ (เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ 2525 : 77) กล่าวถึงประเภทของแผนที่ควรประกอบด้วยแผน 3 ระยะคือ

1. แผนพัฒนาระยะยาว (10 - 20 ปี) ซึ่งเป็นกรอบหรือขอบเขตระยะยาว แสดงถึงวิถีทางหรือแนวทางของการเจริญเติบโต หรือการพัฒนาว่าจะเป็นอย่างไรร ขณะนี้แผนระยะยาวของประเทศไทยทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและแผนพัฒนาการศึกษา พุฒได้ว้วยังไม่มี
2. แผนพัฒนาระยะกลาง (4 - 6 ปี) เป็นแผนที่เอาแผนระยะยาวมา ทำรายละเอียดลงไปอีก โดยอาจจะแบ่งสิ่งที่ต้องการพัฒนาออกเป็นรายปี แต่ละปีแสดง รายละเอียดมากขึ้นกว่าแผนพัฒนาระยะยาว
3. แผนปฏิบัติการประจำปี โดยที่สถานการณ์อาจเปลี่ยนแปลงไปจากที่คาดหมายไว้แต่เดิมหรือมีสถานการณ์ใหม่เกิดขึ้นก็ได้และเพื่อที่จะนำเอาแผนพัฒนาระยะกลางซึ่ง กำหนดการพัฒนาเป็นรายปีไว้ นั้น ให้เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีขึ้นมา ซึ่งแผนนี้จะเป็น พื้นฐานสำหรับการจัดทำงบประมาณประจำปีต่อไป

10.3 ✓ ลักษณะของการวางแผนทั่วไป

✓ กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2525 : 2 - 7) ได้กล่าวถึงลักษณะ สำคัญของการวางแผนทั่วไปไว้ดังนี้

1. นโยบายและโครงสร้างของแผน การวางแผนทั่วไปอาจเริ่มต้นได้ในหลาย ระดับ อยู่กับว่าเรากำลังกล่าวถึงแผนในระดับไหน ระดับชาติ ระดับกระทรวง แล้ว กระจายออกเป็นแผนย่อย เช่น แผนของกรมหรือกอง แต่ไม่ว่าแผนในระดับใด ควรเริ่ม ต้นจากนโยบายของหน่วยงานในระดับนั้นก่อน แล้วจึงกระจายย่อยลงมาตามลำดับ ความตามกฎหมายนโยบายและโครงสร้างของแผน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภูมินโยบายและโครงสร้างของแผน

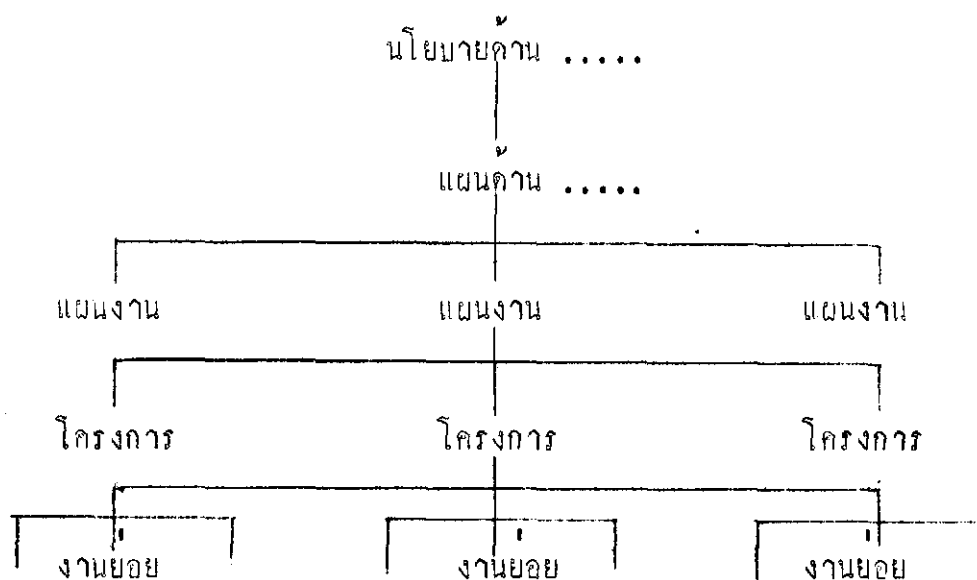
ในบางครั้งขอบข่ายงานที่แน่นอนครอบคลุมกว้างขวางหรือซับซ้อนมากก็อาจจะมีการแบ่งส่วนย่อยออกไปอีกคือ

แผน (Plan) อาจแบ่งเป็นแผนย่อย (Subplan) หรือแผนด้านหรือแผนกต่าง ๆ

แผนงาน (Program) อาจแบ่งเป็นแผนงานย่อย (Subprogram)

โครงการ (Project) อาจแบ่งเป็นโครงการย่อย (Subproject)

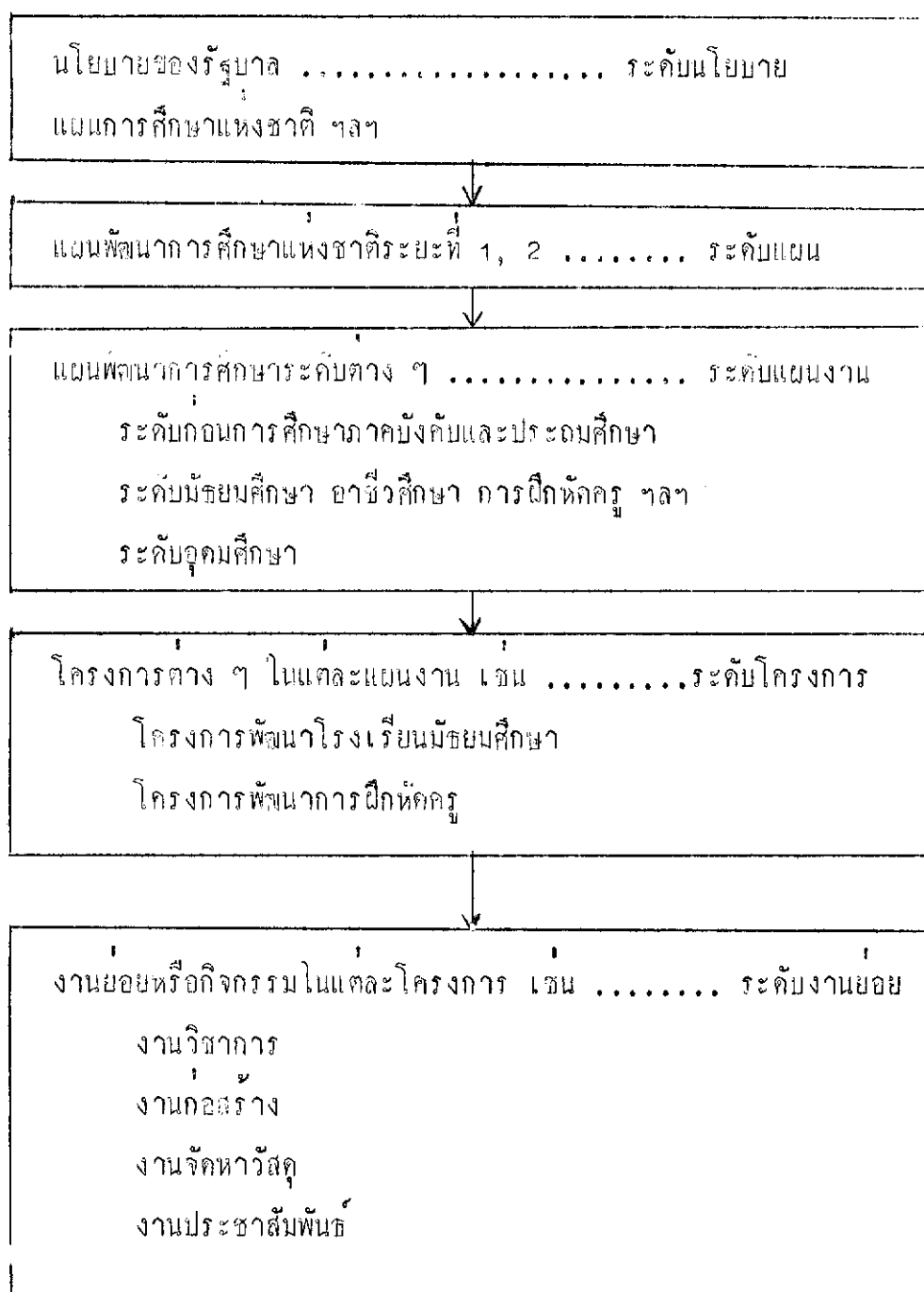
เนื่องจากแผนงานระดับสูงกระจายออกเป็นแผนระดับรองลงไปหลาย ๆ หน่วย เช่น แผนหนึ่งอาจมีหลายแผนงาน แผนงานหนึ่งอาจมีหลายโครงการ ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิโครงสร้างของแผนได้ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิโครงสร้างของแผน

การกระจายจากแผนระดับบนลงมาระดับล่าง ตามแผนภูมิข้างต้นมีลักษณะไม่จำกัดจำนวนแน่นอน เช่น แผนงานหนึ่งอาจประกอบด้วยกี่โครงการก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของการวางแผนในระดับนั้น ๆ และการตัดสินใจของผู้จัดทำแผน และอื่น ๆ

การจัดทำแผนซึ่งเริ่มจากระดับชาติ เช่น แผนพัฒนาการศึกษา อาจเริ่มต้นจากนโยบายระดับสูงสุดของประเทศในด้านการศึกษา แล้วกระจายออก ดังแผนภูมิ ภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิการกระจายแผนระดับต่าง ๆ

การกระจายโครงสร้างของแผนออกเป็นส่วนย่อยจากระดับชาติลงมา ถ้าเป็น
การกระจายออกเป็นส่วนย่อยที่เริ่มต้นจากระดับอื่น เช่น ระดับระหว่างชาติหรือระดับ
กระทรวง ทบวง กรม การเรียกชื่อวางแผนหรือแผนงาน หรือโครงการ อาจแตกต่างกัน
กันออกไปได้ เช่น โครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา อาจจัดเป็นโครงการย่อย
ในโครงการกู้เงินธนาคารโลก หรือแผนงานระดับมัธยมศึกษา การอาชีวศึกษา การฝึกหัดครู
 เป็นต้น อาจจัดเป็นแผนใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยแผนงานต่าง ๆ คือ
แผนงานด้านมัธยมศึกษา แผนงานด้านอาชีวศึกษา แผนงานด้านการฝึกหัดครู และงานต่าง ๆ
ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจัดเป็นส่วนย่อยของแผนงานหรือโครงการพัฒนาโรงเรียน
มัธยมศึกษา เมื่อกระจายแผนจากระดับชาติหรือระดับกรม เมื่อนำมากระจายในโรงเรียน
โรงเรียนอาจเรียกงานทั้งหมดที่จัดทำภายในโรงเรียนว่า "แผน" แล้วมีการกระจายออก
เป็นแผนงานและโครงการต่อไปได้อีก

2. การวางแผนกับการบริหารงานอย่างมีระบบ ในการจัดทำแผนและ
การดำเนินงานตามแผนอย่างมีระบบนั้น อาจแบ่งการปฏิบัติออกเป็นขั้น ๆ ดังนี้

2.1 กำหนดปัญหาหรือความต้องการ ซึ่งอาจใช้วิธีสำรวจปัญหา หรือ
ความต้องการด้วยเทคนิควิธีต่าง ๆ

2.2 กำหนดแผนเพื่อการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการ ซึ่งอาจประกอบด้วย

2.2.1 กำหนดจุดประสงค์ของการแก้ปัญหา หรือการสนองความ
ต้องการ

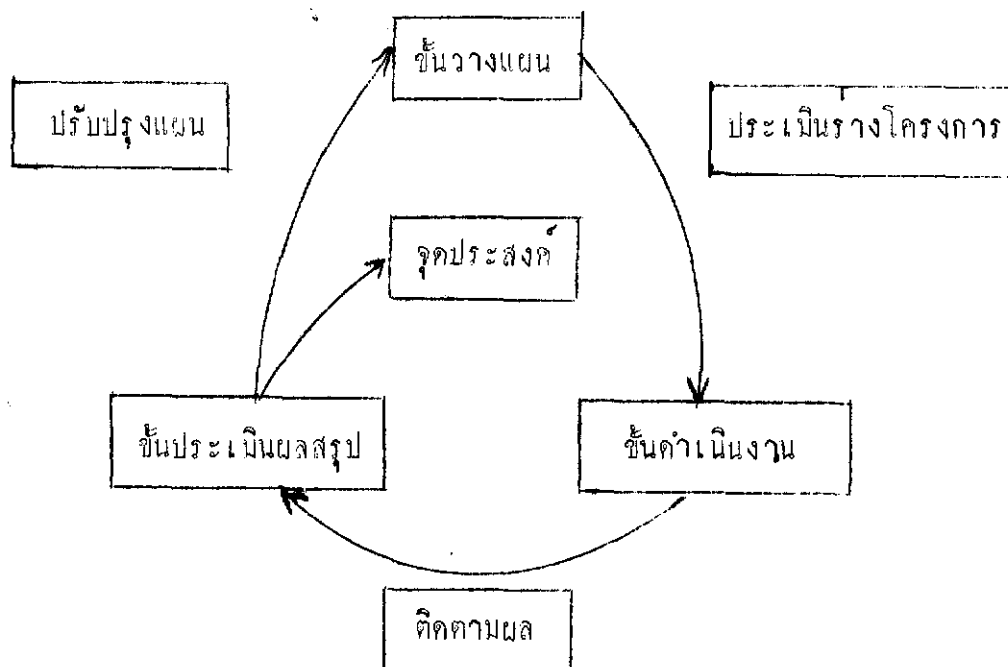
2.2.2 หาวิธีแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธี พร้อมทั้งสรุปข้อดีข้อเสียของ
แต่ละวิธีแล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ให้มากที่สุด

2.2.3 กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา

2.3 ลงมือแก้ปัญหา หรือดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้

2.4 จัดให้มีการติดตามและควบคุมการดำเนินงาน และทำการ
ประเมินผลเมื่อกำเนินงานเสร็จแล้ว

3. วงจรการบริหารโครงการ (Project Cycle) หมายถึง กระบวนการทำงานที่ต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอน คือการวางแผน ขั้นตอนดำเนินงาน และขั้นการประเมินผล ซึ่งแสดงเป็นแผนภูมิ ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิวงจรการบริหารโครงการ

การดำเนินงานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เป็นการบริหารโครงการหรืองานที่ครบวงจร แต่ถ้าประเมินผลสรุปว่า มีข้อบกพร่องยังไม่ได้รับความสำเร็จ ก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแผน แล้วดำเนินงานต่อไปตามวงจรเดิมจนกว่าจะบรรลุความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) หมายถึง การประเมินความสำเร็จของงาน หรือการดำเนินงานตามแผน แผนงาน หรือโครงการที่กำหนดไว้ และจัดเป็นส่วนสำคัญในวงจรบริหารโครงการ

5. แผน แผนปฏิบัติการและปฏิทินปฏิบัติงาน

5.1 แผน (Plan) มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น แผนระยะยาว หรือแผนหลัก ซึ่งหมายรวมถึงส่วนย่อย ๆ ของแผน คือแผนงาน โครงการ หรืองานย่อยด้วย แผนเป็นข้อกำหนดแนวในการดำเนินงานอย่างกว้าง ๆ และแบ่งออกเป็นส่วนย่อยระดับต่าง ๆ ตามที่กำหนดแล้ว ส่วนย่อยของแผนไม่ว่าจะเป็นแผนงานโครงการหรืองานย่อย ย่อมประกอบด้วยจุดประสงค์และขั้นตอนในการดำเนินงาน เช่นเดียวกับแผนส่วนใหญ่ แต่จะมีความละเอียดมากกว่า และสอดคล้องกับส่วนใหญ่ออกเป็นแผนนั้นด้วย

5.2 แผนปฏิบัติการ (Operation Plan) คือข้อกำหนดในรายละเอียด ในการดำเนินงานในช่วงเวลาหนึ่งของแผน ซึ่งเป็นร่างสั้น ๆ โดยปกติจะเป็นช่วง 1 ปี แผนปฏิบัติการจะมีรายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงานจำแนกเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ระยะเวลาของแต่ละกิจกรรม ตลอดจนกำหนดค่าใช้จ่ายออกตามรายการกิจกรรมด้วย

เนื่องจากแผนปฏิบัติการเป็นรายละเอียดขั้นปฏิบัติของแผนหลัก ดังนั้นแผนปฏิบัติการจึงแบ่งส่วนใหญ่และส่วนย่อยเช่นเดียวกับแผนหลักหรือแผนระยะยาวด้วย

5.3 ปฏิทินปฏิบัติงาน (Working Calender) เป็นการนำเอา กิจกรรมต่าง ๆ ของทุกงาน ทุกโครงการ ในช่วง 1 ปี มาเรียงลำดับตามวันที่ในปฏิทิน เพื่อให้ทราบว่าวันใด เดือนใด มีกิจกรรมอะไรบ้าง เป็นประโยชน์ในการบริหารงานและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินงาน

6. งานปกติและโครงการ (Routine Work and Project) งานปกติก็มีชื่อเรียกสั้น ๆ ว่า งาน ทั้งงานและโครงการจะกำหนดกิจกรรมและค่าใช้จ่าย จึงจำเป็นต้องมีปรากฏในแผนงานของหน่วยงานด้วย มิฉะนั้นจะไม่ครอบคลุมกิจกรรมและค่าใช้จ่ายทั้งหมดของหน่วยงาน ปัญหาจึงมีว่ากิจกรรมใดบ้างที่ควรกำหนดให้เป็นโครงการและกิจกรรมใดบ้างที่ถือเป็นเพียงงานปกติเท่านั้น ลักษณะของโครงการและงานปกติมีความแตกต่างกัน ดังนี้

6.1 งานปกติมีลักษณะดังนี้

6.1.1 เป็นกิจกรรมที่ต้องจัดหรือทำเป็นประจำหรือเป็นระยะ ๆ

เช่น ทุก ๆ วัน ทุก ๆ สัปดาห์ หรือทุก ๆ เดือน หรือเป็นการทำงานตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ หรือหน่วยงานนั้น ๆ

6.1.2 ไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของการจัด หรือกิจกรรมนั้น ทำอยู่เป็นวงจร ทุก ๆ ช่วงเวลาที่กำหนดเรื่อย ๆ ไป

6.1.3 ไม่มีจุดเน้นเพื่อการปรับปรุงหรือการพัฒนาเป็นพิเศษ

6.2 โครงการ มีลักษณะดังนี้

6.2.1 เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเฉพาะคราวโอกาสพิเศษ หรือเพื่อการริเริ่มงานใหม่ หรือเพื่อการปรับปรุง หรือการพัฒนางานปกติ

6.2.2 มีช่วงเวลาของการดำเนินงานแน่นอน เมื่อครบกำหนดแล้วจะหยุดการดำเนินงาน หรือมีการเปลี่ยนแปลงโดยเป็นงานประจำต่อไป

6.2.3 จุดเน้นอยู่ที่การปรับปรุงหรือการพัฒนาที่ทำอยู่แล้ว หรือเพื่อกระตุ้นให้เกิดงานใหม่

ข้อควรสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งที่ได้จากการตรวจสอบแผนหลัก หรือแผนปฏิบัติการโรงเรียน คือ โครงการที่กำหนดไว้ในแผนนั้น หลายโครงการที่อยู่ในลักษณะที่เป็นกิจกรรมย่อย ๆ สมควรถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเท่านั้น หรือบางครั้งก็อาจจะจัดเป็นงานปกติหรืองานประจำส่วนหนึ่ง

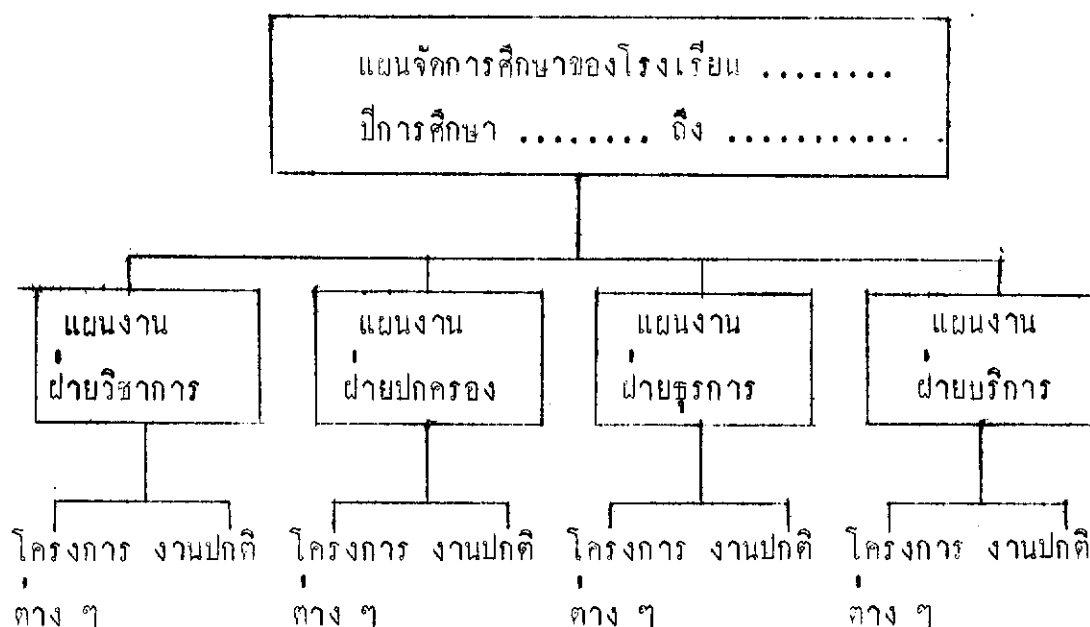
14.4

การวางแผนในโรงเรียน

กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2525 : 15 - 20) ได้กล่าวถึง การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาดังนี้

การจัดทำแผน เนื่องจากโรงเรียนเป็นหน่วยงานย่อยเมื่อเทียบกับหน่วยกระทรวงหรือหน่วยกรม ดังนั้นแผนในโรงเรียนควรมีแผนเดียวไม่แบ่งเป็นแผนของหมวดวิชา หรือของฝ่ายต่าง ๆ จากแผนเดียวที่โรงเรียนมีนี้จะแยกเป็นแผนงานต่าง ๆ ตามลักษณะการแบ่งสายงานของโรงเรียน เช่น แผนงานฝ่ายวิชาการ แผนงานฝ่ายปกครอง

แผนงานฝ่ายธุรการ และแผนงานฝ่ายบริการ แล้วจึงแยกเป็นโครงการหรืองานต่าง ๆ
ต่อไป ถ้าโรงเรียนที่มีขนาดเล็กอาจมีน้อยกว่า 4 แผนงานก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม
จำนวนโครงการและงานจะมีมากน้อยแตกต่างกันในแต่ละแผนงาน ขึ้นอยู่กับ
ความจำเป็นและความเหมาะสม แผนงานที่น่าจะมีโครงการมากคือ แผนงานฝ่ายวิชาการ
เพราะประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ จำนวนมากและเป็นหน่วยงานที่มีคนมาก ซึ่งแสดงเป็น
แผนภูมิ ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิโครงสร้างการจัดทำแผนโรงเรียน

แผนภูมิโครงสร้างแผนของโรงเรียนเป็นลักษณะการแบ่งงานของโรงเรียน
โดยทั่วไป ที่กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลัก แต่ถ้าโรงเรียนพัฒนาชุมชน เช่น
โรงเรียนในโครงการ โรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (มพช.) ซึ่งเน้นการพัฒนาชนบท
ด้วยอาจแบ่งแผนของโรงเรียนออกเป็น 2 แผนงาน ได้แก่ แผนงานด้านการเรียน
การสอน และแผนงานด้านพัฒนาหรือบริการชุมชน ในแต่ละแผนงานที่แยกออกจากกัน
นั้นประกอบด้วยงานและโครงการต่าง ๆ ต่อไป

สำหรับระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละแผนงานของโรงเรียนนั้น ในทางปฏิบัติ โรงเรียนอาจมีแผนจัดการศึกษา มีช่วงเวลาเป็น 3 ปี หรือ 5 ปี ฉบับหนึ่งและในแต่ละปีก็จัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนในช่วง 1 ปีการศึกษาพร้อมด้วยการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วย

ขั้นตอนในการจัดทำแผนของโรงเรียน

1. แผนหลักหรือแผนระยะยาว

การจัดทำแผนของโรงเรียนควรยึดหลักการกระจายอำนาจ เพื่อแบ่งเบาภาระของฝ่ายบริหาร และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความกตริเริ่มจากหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและนับเป็นการสร้างพลังความคิดของโรงเรียนไปด้วย ฝ่ายบริหารหรือหน่วยงานของโรงเรียน ซึ่งควรจะอยู่ในรูปคณะกรรมการควรเป็นผู้กำหนดนโยบาย การแก้ปัญหาของโรงเรียนในช่วงของแผน และนโยบายระยะยาวของโรงเรียนให้เป็นที่แน่ชัดก่อนลงมือจัดทำแผน แล้วจึงมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ เช่น ฝ่ายหรือหมวดวิชา หรือกลุ่ม เป็นผู้คิดแผนย่อยต่าง ๆ โดยให้จุดประสงค์และแนวการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้

แผนหลักหรือแผนระยะยาวไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียดมากนัก รายละเอียดควรจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปี ในแผนหลักหรือแผนระยะยาวควรกำหนดอย่างกว้าง ครอบคลุมดังนี้

1.1 มีหลักการและมีเหตุผลของแผนอย่างย่อ ๆ และจำแนกออกเป็นแผนต่าง ๆ ในแต่ละแผนมีการอธิบายอย่างสั้น ๆ แสดงถึงลักษณะของแผนนั้น ๆ

1.2 แผนแต่ละแผนแบ่งออกเป็น งานและโครงการ มีคำอธิบายย่อ ๆ ตามหัวข้อต่อไปนี้

1.2.1 หลักการและเหตุผลอย่างสั้น ๆ

1.2.2 จุดประสงค์ทั่วไป

1.2.3 แนวการดำเนินงานอย่างย่อ ๆ

ถ้าจะมีการกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในงานหรือโครงการหลัก ควรจะประมาณการอย่างคร่าว ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายรวม ประมาณระยะเวลาหรือช่วงเวลาของโครงการ

2. แผนปฏิบัติการ

การจัดทำแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นรายละเอียดของแผนเฉพาะปีที่จะเริ่มนั้น ควรจัดทำหลังมีแผนระยะยาวแล้ว เป็นการตัดเอาส่วนหนึ่งของแผนระยะยาวมาขยายความละเอียดเพื่อใช้ปฏิบัติเฉพาะปี การจัดทำแผนปฏิบัติการโดยไม่มีแผนระยะยาวของโรงเรียนเป็นแบบต้นฉบับเป็นการทำงานเฉพาะหน้า อาจทำให้ไม่เกิดการต่อเนื่องหรือทิศทางในการดำเนินงานระยะยาว ในการจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น กรมสามัญศึกษาได้กำหนดรายละเอียดให้ใช้รูปแบบของกรมไว้แล้ว

การจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียน

การเริ่มจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนแต่ละปีนั้น ควรเริ่มจากหน่วยงานย่อย คือ หน่วยงานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน ทำการปรับปรุงโครงการ หรืองานที่กำหนดไว้ในแผนสำหรับปีนั้นอีกครั้ง แล้วนำส่งหน่วยกลางพิจารณา จัดพิมพ์เป็นเอกสารรวมแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สำหรับขั้นตอนในการจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนนั้น ควรดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนทบทวนแผนหลักหรือแผนระยะยาว คือนำแผนระยะยาวของโรงเรียนมาทบทวนเพื่อพิจารณาคำดำเนินการตามแผนที่วางมาไว้ส่งผลให้ต้องปรับปรุงแผนสำหรับช่วงต่อไปอย่างไรบ้าง หรือในปีต่อไปจะเลือกดำเนินงานหรือโครงการอะไรบ้าง แล้วนำงานนั้นมาปรับปรุงและเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม

2. ขั้นตอนวงค่าใช้จ่าย รายละเอียดค่าใช้จ่ายอยู่ในแต่ละงานหรือโครงการแล้ว การแยกออกมาให้ชัดในที่นี้เพื่อย้ำว่า ต้องมีการคิดค่าใช้จ่ายรายละเอียดของแต่ละงานหรือโครงการให้ชัดเจนใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และรวมค่าใช้จ่ายของทุกโครงการเข้าด้วยกัน

3. ลำดับความสำคัญของงานและโครงการ เมื่อหมวดวิชา ฝ่ายต่าง ๆ จัดทำรายละเอียดและงบประมาณเสร็จแล้วก็เสนอมายังหน่วยกลางของโรงเรียน หน่วยกลางของโรงเรียนจะเป็นผู้จัดลำดับความสำคัญและทำการคัดเลือกเพื่อบรรจุลงในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยคำนึงถึงนโยบาย ฐานะการเงิน กำลังคน เวลา และ ข้อจำกัดอื่น ๆ เมื่อคัดเลือกและจัดอันดับแล้ว อาจขอให้เจ้าของงานหรือโครงการ ปรับปรุงรายละเอียดหรือเพิ่มรายละเอียดด้วยก็ได้

4. ขึ้นจัดทำปฏิทินประจำปี หลังจากจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนแล้ว ควร จัดพิมพ์เอกสารแจกให้ครูทุกคนใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน และจัดทำปฏิทินโรงเรียน เพื่อเริ่มปฏิบัติงานตามแผนต่อไป

การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน

การวางแผนมิใช่แค่เพียงเขียนไว้ในกระดาษเท่านั้น จะต้องมีการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ ทุกส่วนของแผนจะต้องเคลื่อนไหว คำนึงติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง เป้าหมายต้องประสบความสำเร็จ และกลยุทธ์ทั้งหลายจะถูกนำมาใช้ การบริหารตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนนั้น เป็นการตรวจสอบและ ควบคุมการทำงานเพื่อดูความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน รวบรวมปัญหาอุปสรรค และตรวจสอบประสิทธิภาพในการทำงาน สำหรับพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์ ในกรณีที่พบปัญหาโรงเรียนควรเข้าช่วยเหลือหรือกระตุ้น โครงการที่ยังมีปัญหาหรือล่าช้า ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้การสนับสนุนโครงการที่ได้ผลดีเกิน ด้วย วิธีการติดตามผลและรายงานผลเช่นนี้ทำให้โรงเรียนและผู้ทำโครงการ ตลอดจนครู ทุกคนทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานโดยส่วนรวมเป็นระยะ ๆ และโรงเรียน สามารถช่วยเหลือโครงการที่กำลังมีปัญหาได้ทันห่วงที่

การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน

การประเมินผลหลังการดำเนินงานโรงเรียนเป็นการประเมินผลสรุปนั้น อาจทำได้

2 วิธีคือ

1. การประเมินผลสรุปรายงานโครงการ คือทำเมื่อโครงการใดสิ้นสุด
การดำเนินงาน ก็ให้กรอกรายงานสรุปผลที่โรงเรียนจัดทำขึ้น แบบกรอกรายงานผลนี้
ควรเปรียบเทียบกับการดำเนินงาน ทั้งในด้านเป้าหมาย กิจกรรม ระยะเวลา และ
ค่าใช้จ่าย ตลอดจนสรุปผลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ สำหรับการจัดโครงการครั้ง
ต่อไป

2. เมื่อสิ้นปีการศึกษา ฝ่ายติดตามผลหรือฝ่ายบริหารควรรวบรวมรายงาน
การสรุปจากทุก ๆ โครงการมาจัดทำรายงานการสรุปเป็นการประเมินผลโครงการต่าง ๆ
โดยส่วนรวม อาจจัดให้มีการสัมมนาประเมินผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อให้
แนวทางในการดำเนินงานในปีต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยตรงยังไม่
ปรากฏ เท่าที่พบเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนและการบริหารตามแผนในระดับต่าง ๆ

เช่น

✓ สิริพร นิยมศรีสมศักดิ์ (สิริพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2527 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาการวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก ซึ่งศึกษาทัศนะเกี่ยวกับการวางแผน 5 ชั้น
คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดสภาพปัจจุบันของงาน การกำหนดวิธีดำเนินงาน
การลงมือปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลปรับปรุงแผน ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อการวางแผนทั้ง 5 ชั้นอยู่ในเกณฑ์มาก
ส่วนครูมีทัศนะต่อการวางแผน ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน และขึ้นกำหนดสภาพ
ปัจจุบันของงานอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนในชั้นอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะต่อการวางแผนทั้ง 5 ชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน มีทัศนะต่อการวางแผนงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามวุฒิมีทัศนะต่อการวางแผนงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิมีทัศนะต่อการวางแผนทั้ง 5 ชั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า การวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาคอขวดที่สำคัญดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ความสามารถในการวางแผน ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตามแผน ขาดงบประมาณ และขาดข้อมูลสถิติที่ถูกต้องเพื่อใช้ในการวางแผน

✓ บรรเทา ฤทธิศักดิ์ (บรรเทา ฤทธิศักดิ์ 2510 : 117) ได้ศึกษาความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพโรงเรียนประถมศึกษา สภาพครูใหญ่ การบริหารโรงเรียน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูใหญ่ประสบในการบริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ครูใหญ่ส่วนมากใช้การประชุมเพื่อวางโครงการของโรงเรียนและโครงการส่วนมากเป็นโครงการปีเดียว และใช้การประชุมเป็นการแจ้งข้อราชการ ครูใหญ่วุฒิสูงจะจัดประชุมครูเพื่อวางแผนงานและ

โครงการมากกว่าครูใหญ่ที่วุฒิต่ำ

X (๖๐15) 15.1 พรศรี ทองสมจิตร (พรศรี ทองสมจิตร 2518 : 180) ได้ศึกษาพฤติกรรม

ทางการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาพฤติกรรมทั้ง 7 ด้าน (POSDCORB) ผลการศึกษาพบว่า โดยทั่วไปแล้วครูใหญ่มีพฤติกรรมทางด้าน

การวางแผนในระดับน้อย พฤติกรรมวางแผนส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติคือ การมีอิสระในการวางแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนและการร่วมมือกับคณะครูในการวางโครงการโรงเรียน

ปราโมทย์ จิตบรรจง (ปราโมทย์ จิตบรรจง 2522 : 62) ได้ศึกษา
ทัศนะครูใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง โดยศึกษาพฤติกรรมการบริหารทั้ง 7
ด้านอีกเช่นกัน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการวางแผน ครูมีทัศนะต่อพฤติกรรมการบริหาร
ของครูใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีทัศนะอยู่ในเกณฑ์สูงในด้านการประสานงาน ครูใหญ่
ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนโรงเรียน แจกนโยบายโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ต่าง ๆ ให้ครู นักเรียนและชุมชนทราบ กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงานให้เหมาะสม

ประพิศ นามกร (ประพิศ นามกร 2525 : จ) ได้ศึกษาระบบการวางแผน
ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ พบว่า ในปัจจุบันการวางแผนในวิทยาลัยครูมี 3 ระดับ คือระดับ
วิทยาลัย ระดับคณะวิชา และระดับภาควิชา หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานวางแผนคือ
แผนกแผนงานและประเมินผล คณะกรรมการที่มีบทบาทในการวางแผนงาน ได้แก่ กรรมการ
บริหารวิทยาลัย ซึ่งจัดทำแผนระดับวิทยาลัย แผนงานของหน่วยงานระดับต่าง ๆ ของ
วิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นแผนระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี

การดำเนินงานวางแผนตามกระบวนการวางแผน ซึ่งแยกออกได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้
การจัดทำแผน การนำแผนไปใช้ และการประเมินผล พบว่า การประเมินผลยังจัดห้าน้อย
มากและผู้ที่ประเมินผลส่วนใหญ่ได้แก่ เจ้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคของการวางแผน
ที่สำคัญก็คือ ขาดทิศทางการนิยามและเป้าหมายที่ชัดเจน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน
ขาดหน่วยงานวางแผนที่มีความสามารถเหมาะสม และปัญหาในรายละเอียด
เกี่ยวกับการวางแผนที่อยู่ในเกณฑ์ขึ้นมากและมากที่สุด

พิสิษฐ์ ศิวาลัย (พิสิษฐ์ ศิวาลัย 2525 : จ) ได้ศึกษาตัวแบบเสนอสำหรับ
ระบบการวางแผนในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พบว่ามีปัญหาในการวางแผน
ลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกขั้นตอนของการวางแผนงาน
กล่าวคือ มีปัญหาขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นการวางแผน ขั้นการนำแผนไปใช้ และขั้น
การติดตามผลประเมินผล จากการวิจัยได้เสนอตัวแบบในการวางแผนซึ่งประกอบด้วย

1. องค์การที่เกี่ยวกับการวางแผน
2. กระบวนการวางแผน

3. ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน
4. ระบบการติดตาม ทวนถาม ประเมิน

3. ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน
4. ระบบการติดตาม ควบคุม ประเมิน
5. ระบบประสานงานการวางแผน
6. โครงสร้างและรูปแบบของแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ 2525 : ง) ได้รายงานผลการวิจัยโครงการและการวางแผนเพื่อพัฒนา
การศึกษา จังหวัดลพบุรี รายงานว่า แผนการจัดชั้นเรียน ชั้น ป.1 ตั้งแต่ปีการศึกษา
2524 - 2529 จะลดลงร้อยละ 20.58 และชั้น ป.1 - 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 -
2528 จะลดลงร้อยละ 4.00 ห้องเรียนลดลง 125 ห้องเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายนำผล
การวิจัยนี้ไปพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะการวางแผนการจัดการศึกษา

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องนี้ มีดังต่อไปนี้

เบลเบส (Belbase. 1982 : 430 - A) ได้ศึกษาปัญหาการวางแผนใน
การจัดอาชีวศึกษาของประเทศที่กำลังพัฒนา ได้ทำการวิจัยที่ประเทศเนปาล พบว่า
ความล้มเหลวของการจัดการศึกษาวิชาชีพนั้น เพราะมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น สภาพ
สังคมและวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ การบริหารการศึกษา นโยบายและเหตุผลขององค์กร
และที่สำคัญก็คือขาดการบริหารที่เป็นไปตามแผน การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนะให้มีการวางแผน
ระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ป้องกันและแก้ปัญหาต่าง ๆ ควบคู่กันไป

โรเบิร์ต (Roberts. 1979 : 5247 - A) ได้ศึกษารูปแบบในการวางแผน
การศึกษาของรัฐอัลบานา กล่าวถึงสภาพสังคมและประชากรการศึกษาที่เปลี่ยนไป มีผลต่อ
การวางแผนการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและผู้บริหาร
การศึกษา พบว่า การวางแผนการศึกษาต้องกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมและให้ทันต่อ
การเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยให้มีคณะกรรมการอันประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การศึกษาและการวางแผน

ประเสริฐ จารุพานิช (Jarupanich. 1979 : 4785-A) ได้ศึกษาวิธีการวางแผน
การศึกษาระดับสูงโดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการวางแผนและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผล

ต่อการวางแผน จากการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการศึกษานั้น พัฒนามาจากความรู้ที่ได้จากการวิจัย ความเข้าใจในการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุผล รวมทั้งความสามารถในการวิเคราะห์เรื่องปัจจัยป้อน (Input) ผลผลิต (Output) และเรื่องของเศรษฐกิจ จะช่วยให้การวางแผนการศึกษาได้ผลดี

เคอร์ริก (Currid. 1982 : 26 - A) ได้ศึกษาการวางแผนในรัฐเวอร์จิเนียตะวันตก โดยศึกษาประชากรที่อาศัยในท้องที่ต่าง ๆ ที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน จะมีอิทธิพลต่อการวางแผนการศึกษาอย่างไรหรือไม่ โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่ตั้งในเขตอุตสาหกรรม ในเขตที่อยู่อาศัยของคนมั่งคั่ง ในเขตที่อยู่อาศัยของคนหลายเชื้อชาติ และในเขตชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนค่า การวางแผนที่ดีขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารการศึกษามากกว่า

เจนดา (Genda. 1978 : 5426 - A) ได้ศึกษาความแตกต่างของความรู้ของผู้ให้คำปรึกษา (Staff) ระดับโรงเรียนในมลรัฐโคโรลาโดว่า ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มผู้ให้คำปรึกษา มีความเชื่อว่าเขามีบทบาทอย่างสูงในการวางแผนหลักสูตร และการสอน

2. กลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ไม่มีความเชื่อว่าเขามีบทบาทอย่างสูงในการวางแผนงบประมาณ อาคารสถานที่ นโยบายการบริหารงานบุคคล นโยบายการบริหารงานทั่วไป และนโยบายบริหารบุคลากรนักเรียน

๑๐ ๑๕ ✓ ^{งานวิจัย}โจนส์ (Jones. 1973 : 6903 - A) ได้ศึกษากลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์เปลี่ยนแปลงแผนงาน ผลการวิจัยพบว่า ในการเปลี่ยนแปลงแผนงาน ทั้งประกอบด้วยการสอนรายบุคคลและจัดการการสอน มีอุปสรรค 5 ประการคือ ขาดผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง ขาดความรู้ในการเปลี่ยนแปลงแผนงาน ขาดความสามารถในการใช้บุคลากร ต้องการเวลาและมีความต้องการพฤติกรรมในบทบาทใหม่เป็นอย่างมาก

คาร์ลสัน (Carlson. 1973 : 6288 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ในเป้าหมายของการวางแผนโรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐวิสคอนซิน ในช่วงปี 1960 - 1970

ผลการวิจัยพบว่า เป้าหมายของแผนงานในช่วงเวลาดังกล่าว มีอุปสรรคที่ค่อนข้างใหญ่ ๆ พอสรุปได้ 3 ประการคือ ขาดการสนับสนุนการเงินจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ ขาดเครื่องมือ และเครื่องอำนวยความสะดวก ขาดบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนด้านการวางแผน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การวางแผนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าต่อการบริหารเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารทุกระดับไม่ว่าในองค์กรขนาดเล็กหรือใหญ่ต่างตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผน การวางแผนในโรงเรียนจะให้ประสิทธิภาพดีนั้น ผู้วางแผนต้องมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการวางแผนเป็นอย่างดี ดังนั้น ตำแหน่ง วุฒิ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน จึงเป็นปัจจัยสำคัญของกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน และในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษายังไม่พบการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 อาณาเขต 7 จังหวัดคือ ลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และอุทัยธานี ซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา 2527 จำนวน 5,812 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 รวม 4 จังหวัด คือ ลพบุรี ชัยนาท สระบุรี และสิงห์บุรี ซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา 2527 จำนวน 373 คน ซึ่งมีวิธีการได้มา ดังนี้

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้เกณฑ์การกำหนดของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน

2.2 สุ่มตัวอย่างจังหวัดในเขตการศึกษา 6 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จังหวัดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 จังหวัดคือ ลพบุรี ชัยนาท สระบุรี และสิงห์บุรี

2.3 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากจังหวัดข้อ 2.2 โดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้โรงเรียน 38 โรงเรียน จำแนกตาม สัดส่วนได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 10 โรง ขนาดกลาง 12 โรง และขนาดเล็ก 16 โรง

2.4 สุ่มตัวอย่างข้าราชการครูจากโรงเรียนขนาดต่าง ๆ จากข้อ 2.3 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน รวม 38 คน ผู้สอนจำนวน 335 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 373 คน ตามเกณฑ์ของ เครจซี่ และมอร์แกน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

จังหวัด	ขนาดโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		
		โรงเรียน	ข้าราชการครู	
			ผู้บริหาร	ผู้สอน
ชัยนาท	ใหญ่	2	2	24
	กลาง	3	3	30
	เล็ก	3	3	11
ลพบุรี	ใหญ่	3	3	76
	กลาง	3	3	27
	เล็ก	6	6	14
สระบุรี	ใหญ่	3	3	53
	กลาง	3	3	28
	เล็ก	4	4	10
สิงห์บุรี	ใหญ่	2	2	28
	กลาง	3	3	24
	เล็ก	3	3	10
รวม		38	38	335
			373	

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม

2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 6 แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. การจัดทำแผน 26 ข้อ

2. การปฏิบัติตามแผน 21 ข้อ มีข้อที่มีความหมายไปในทางลบคือข้อ 14, 15 และ 16

3. การประเมินผลงานตามแผน 21 ข้อ

แบบสอบถามแต่ละข้อมีตัวเลือก 5 อันดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเครื่องหมาย/ลงในช่องว่างตรงกับความเห็นของตน เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน

การให้คะแนนแบบสอบถามเป็นไปตามเกณฑ์ในสองลักษณะ ดังนี้

1. ข้อความใดที่มีความหมายไปในทางบวก กำหนดคะแนนที่เลือกตอบดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

2. ข้อความใดที่มีความหมายไปในทางลบ กำหนดคะแนนที่เลือกตอบดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1
มาก	มีค่าเท่ากับ	2
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลค่าเนื้องานดังนี้

1. แบบสอบถามสร้างขึ้นโดยศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และศึกษาแบบสอบถามของ กฤษณ์ ศรีสุภา (กฤษณ์ ศรีสุภา 2527 : ภาคผนวก) สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2527 : ภาคผนวก) ประพิศ นามกร (ประพิศ นามกร 2525 : ภาคผนวก) และ พิสิษฐ์ ศิวาลัย (พิสิษฐ์ ศิวาลัย 2525 : ภาคผนวก) เป็นแนวทางในการสร้าง
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้มีความรู้เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา วิเคราะห์และตรวจสอบเพื่อแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิเคราะห์และตรวจแบบสอบถาม ได้แก่ นายกมล ธิโสภาน ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นายคำนิง คาวินุศย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี คร.จำลอง นักพ่อน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ นายโชคชัย ศักดิ์ศรี นักวิชาการ 6 หัวหน้างานประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ คร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยะสุวรรณ นักวิจัยฝ่ายสถิติและข้อมูล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นางสาวบุญศรี แสงประเสริฐ นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตามวิธีการดังนี้

3.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ กระทำโดย การรวบรวมคะแนนทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน แล้วเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ คัดเอา 25% สูงและ 25% ต่ำ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาเป็นตัวแทนในการหาค่าอำนาจจำแนก หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวน (Variance) แต่ละข้อของทั้งสองกลุ่ม จากนั้นนำมาหาค่าความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มโดยใช้ t -test แล้วเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกสูง คือมีค่า t เท่ากับหรือมากกว่า 2.00 ขึ้นไปถึงปรากฏการวิเคราะห์ในภาคผนวก ก. ตาราง 10 - 12

3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธี α -Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ให้กลุ่มตัวอย่างโดยให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ แบบสอบถามชุดที่ไม่ได้รับคืนภายในระยะเวลาอันสมควรผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างนั้นอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีการเดิม ถ้ายังไม่ได้รับคืนในเวลาอันสมควรก็จะคัดต่อด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. จัดข้อมูลตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา
3. นำข้อมูลมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ เป็นด้าน ๆ และค่าเฉลี่ยรวมตามวิธีการทางสถิติ โดยตั้งเกณฑ์ไว้ตามแนวความคิดของเบสท์ (Best. 1977 : 169 - 175) ทั้งนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 หมายความว่า กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.67 หมายความว่า กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายความว่า กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูอยู่ในระดับน้อย

5. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่
ศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบกับสมมติฐาน

6. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีทางสถิติ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

(Ferguson. 1971 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(Ferguson. 1971 : 62)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	ΣX^2	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
ใช้สูตร (ลวิน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่าทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตร
(ลวิน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171)

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ ∞ แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือที่จะวัด

s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
ตามสมมุติฐาน ไช้สุทร (ชูศรี วงศ์วัตะ 2525 : 129)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t -distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

s_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1

s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2

n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1

n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
 S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
 n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
 n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

5. เปรียบเทียบทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
 มี 1 ตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) หรือการวิเคราะห์แบบ
 ทางเดียว (One-way Classification) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525 : 152)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน Mean Square between groups

MS_W แทน Mean Square within groups

เมื่อทดสอบ F - test แล้ว ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่าง
 ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ Newman Keuls.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน ในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล
สัญลักษณ์ในการแปลความหมายข้อมูลมีดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นของความอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการ
วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อกระบวนการวางแผน
ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามลักษณะตัวแปรตำแหน่ง วุฒิ ประสบการณ์และขนาด
โรงเรียน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผน
ปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน และการวิเคราะห์เป็นรายข้อ
ของแต่ละด้านปรากฏในภาคผนวก ข.

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูสอน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม N = 373	
	ผู้บริหาร N = 84		ผู้สอน N = 289			
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.
✓ ด้านการจัดทำแผน	3.55	0.87	3.21	0.92	3.30	0.89
✓ ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.46	0.88	3.15	0.90	3.22	0.89
✓ ด้านการประเมินผลงานตามแผน	3.19	0.91	2.86	0.88	2.93	0.90
รวมเฉลี่ย	3.41	0.88	3.08	0.90	3.16	0.89

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอน และข้าราชการครูมีทัศนะต่อ
กระบวนการวางแผนโรงเรียนรวมเฉลี่ยทุกด้านและแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏใน
ภาคผนวก ข ตาราง 13 - 15

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี N = 111		วุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า N = 262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการจัดทำแผน	3.42	0.99	3.46	0.94
ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.30	0.90	3.33	0.99
ด้านการประเมินผลงานตามแผน	2.92	0.90	3.02	0.97
รวมเฉลี่ย	3.23	0.93	3.28	0.96

จากตาราง 3 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและข้าราชการครูที่มี
วุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีทัศนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวมเฉลี่ย
และแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อของแต่ละด้านปรากฏใน

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N = 43		อายุราชการ ตั้งแต่ 5-10 ปี N = 185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N = 145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการจัดทำแผน	3.38	0.75	3.37	0.81	3.47	0.90
ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.36	0.79	3.23	0.92	3.33	0.85
ด้านการประเมินผลงานตามแผน	2.98	0.86	2.90	0.92	2.98	0.88
รวมเฉลี่ย	3.24	0.80	3.17	0.88	3.26	0.88

จากตาราง 4 พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และอายุราชการมากกว่า 10 ปี มีทัศนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวมเฉลี่ยและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อของแต่ละด้านปรากฏใน

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด
ต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก N = 78		โรงเรียนขนาด กลาง N = 95		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N = 200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการจัดทำแผน	3.52	0.81	3.32	0.92	3.46	0.90
ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.37	0.87	3.26	0.92	3.33	0.94
ด้านการประเมินผลงานตามแผน	2.96	0.92	2.97	0.93	3.14	0.92
รวมเฉลี่ย	3.29	0.86	3.19	0.92	3.32	0.92

จากตาราง 5 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก
ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวม
เฉลี่ยและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ ของแต่ละด้านปรากฏใน
ภาคผนวก ตาราง 22 - 24

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา

ตาราง 6 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนต่อกระบวนการวางแผน
ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ผู้บริหาร N = 84		ครูสอน N = 289		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ด้านการจัดทำแผน	3.55	0.76	3.21	0.85	3.08 **
ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.46	0.88	3.15	0.82	2.66 **
ด้านการประเมินผลงานตามแผน	3.11	0.82	2.86	0.78	2.93 **
รวมเฉลี่ย	3.41	0.84	3.08	0.83	2.87 **

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนมีทักษะต่อกระบวนการวางแผน
ปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะสูงกว่าครูสอนทุกด้าน

ตาราง 7 เปรียบเทียบคะแนนของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน ที่มีต่อกระบวนการวางแผน
ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา.

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี N = 111		วุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า N = 262		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ด้านการจัดทำแผน	3.42	0.98	3.46	0.89	-0.33
ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.30	0.81	3.33	0.99	-0.31
ด้านการประเมินผลงานตามแผน	2.92	0.82	3.02	0.95	-0.94
รวมเฉลี่ย	3.23	0.87	3.28	0.94	-0.51

จากตาราง 7 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกันมีทัศนคติต่อกระบวนการวางแผน
ปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 เปรียบเทียบทักษะของข้าราชการครูที่ประกอบภาระงานต่างกัน ที่มีต่อการ
วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา

ภาระงานวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดทำแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	649.17	324.58	0.04
	ภายในกลุ่ม	370	2,817,626.41	7,615.20	
	รวม	372	2,818,275.59		
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	468.89	234.44	0.05
	ภายในกลุ่ม	370	1,686,594.57	4,558.36	
	รวม	372	1,687,063.45		
ด้านการประเมินผลงาน ตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	296.55	148.27	0.04
	ภายในกลุ่ม	370	1,348,694.58	3,645.12	
	รวม	372	1,348,991.13		
รวม 3 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	471.53	707.29	0.04
	ภายในกลุ่ม	370	1,950,971.80	15,818.68	
	รวม	372	1,951,443.30		

จากตาราง 8 พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกันมีทักษะต่อการ
วางแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบทักษะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
ที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา 1

กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ โรงเรียน	แสดงค่า แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดทำแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	1,265.85	632.92	1.37
	ภายในกลุ่ม	370	170,064.90	459.34	
	รวม	372	171,330.75		
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	240.01	120.00	0.02
	ภายในกลุ่ม	370	1,822,842.91	4,926.60	
	รวม	372	1,833,082.92		
ด้านการประเมิน ผลงานตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	1,344.56	672.28	0.17
	ภายในกลุ่ม	370	1,460,096.02	3,946.20	
	รวม	372	1,461,440.58		
รวม 3 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	950.13	478.36	0.15
	ภายในกลุ่ม	370	1,151,001.20	3,110.71	
	รวม	372	1,151,951.30		

จากตาราง 9 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมี
ทักษะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้

1. การวิจัยครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 373 คน
2. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ที่เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา 3 ด้าน คือ การจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลงานตามแผน แบบสอบถามทั้งหมด มี 68 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 โดยรวมและโดยจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน มีทัศนะระดับปานกลางต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการประเมินผลงานตามแผน
2. ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและทัศนะของผู้สอนต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการประเมินผลงาน

ตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะสูงกว่าผู้สอน

3. ทัศนะของข้าราชการครู จำแนกตาม วุฒิ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน
 คอกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน
 และด้านการประเมินผลงานตามแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาคอกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบเรื่องน่าสนใจและสามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและโดยจำแนกตาม ตำแหน่ง
 วุฒิ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน มีทัศนะคอกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน
 ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการประเมินผลงานตามแผน อยู่ใน
 ระดับปานกลางทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การวางแผนหรือการจัดทำแผน เป็นการ
 ตัดสินใจ หรือตกลงใจว่าจะทำงานอะไร แล้วเตรียมการไว้ว่างานที่จะกระทำต่อไปนั้น
 ทำเพื่ออะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร และมีผู้เกี่ยวข้องต้องทำงานอะไรบ้าง ซึ่งงานแต่ละอย่าง
 มีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันไป ทั้งขึ้นอยู่กับขนาดของงาน ทรัพยากร เวลา และคน
 ที่จะทำงานมากหรือน้อย การจัดทำแผนในโรงเรียนนั้นพบว่า ข้าราชการครูมีทัศนะคอ
 การจัดทำแผนมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ถึงแม้จะอยู่ในระดับปานกลาง
 เช่นเดียวกันก็ตาม แสดงว่าข้าราชการครูยังเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการจัดทำ
 แผนในโรงเรียน โดยเฉพาะในเรื่อง การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และสอดคล้องกับ
 นโยบายหน่วยงานระดับสูงกว่าโรงเรียน การประชุมชี้แจงความสำคัญของแผน การกำหนด
 วิธีการความรับผิดชอบและผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของ
 โรงเรียน ถึงกระนั้นก็ตามยังปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยค่าในเรื่องการจัดงบประมาณ
 การศึกษาปัญหาและความต้องการของโรงเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผน

ประชุม รอดประเสริฐ (ประชุม รอดประเสริฐ 2527 : 79) ได้ให้ความเห็นว่า การวางแผนมีความสำคัญในการบริหารงานทุกประเภท แต่การวางแผนเป็นเรื่องที่ไม่ค่อย เข้าใจและได้รับการเอาใจใส่อย่างจริงจังจากหน่วยงานระดับต่าง ๆ มากนัก ทั้งยังมี ผู้บริหารบางคนขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ปรารถนาที่จะใช้แผนเพื่อการบริหารงาน เพราะคิดว่าไม่จำเป็นแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ที่ข้าราชการครูเห็นว่า การวางแผนไม่ได้เกิดจากความต้องการของโรงเรียน แต่ทำการวางแผนเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของกรมสามัญศึกษาเท่านั้น ที่ข้าราชการครูให้ทัศนะในระดับปานกลาง

การปฏิบัติตามแผน คือการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน และ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจมีการมอบอำนาจหน้าที่ให้ปฏิบัติตามแผน การจัดการ เกี่ยวกับทรัพยากรซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินการตามแผน การควบคุม การประสานงาน ให้บรรลุเป้าหมายของแผนงาน โครงการไหนมากที่สุด ข้าราชการครูอาจมีความเห็นว่า การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนนั้นมักมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นเสมอ เช่น การขาดแคลนทรัพยากร ปัญหาเรื่องงบประมาณ แผนที่มีไม่สามารถครอบคลุมงานต่าง ๆ ได้ทั้งหมดเป็นแผนที่ไม่สมบูรณ์ ข้าราชการครูมีความรู้สึว่าการปฏิบัติตามแผนเป็นเรื่อง ยุ่งยาก การทำงานมีแผนงานเป็นตัวบังคับ ซึ่งถ้าไม่มีแผนก็สามารถทำงานได้ ผู้ที่ปฏิบัติ ตามแผนไม่ได้เป็นผู้อวางแผน ทำให้ทำงานไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น และมักถูกปล่อยให้ทำงาน ตามลำพัง สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ๒๕๒๗ : 65) กล่าวว่า จุดอ่อนที่สำคัญในระบบบริหารงานคือ เมื่อหน่วยงานมีแผน ปฏิบัติการแน่นอน มีโครงการต่าง ๆ แล้ว ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ มักจะขาดงบประมาณใน การดำเนินการตามแผน ผู้บริหารระดับต่าง ๆ มักปล่อยให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการด้วย ตนเองได้เลย ขาดการติดตามผลและการประเมินผลที่แน่นอน ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานตามแผน ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เกิดความไม่แน่ใจว่าปฏิบัติถูกหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยนี้ ที่ข้าราชการครูเห็นว่า การปฏิบัติงานตามแผนเป็นเรื่องยุ่งยาก และข้าราชการ ครูให้ทัศนะในระดับปานกลาง

การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน การประเมินผลงานตามแผนนี้จะดำเนินการควบคู่กับการปฏิบัติตามแผน กล่าวคือ มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนเป็นระยะ ๆ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ นำไปสู่การปรับปรุงวัตถุประสงค์เป้าหมาย หรือวิธีดำเนินการต่อไปในโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้าราชการครูมีทัศนะต่อการประเมินผลงานตามแผนอยู่ในระดับปานกลางซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าอื่น ๆ มาก โดยเฉพาะในเรื่องการรายงานผล การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผล การตรวจสอบเอกสารโครงการ การตรวจเยี่ยมโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลงาน ทั้งนี้เพราะว่าการปฏิบัติงานในปัจจุบันมักทำงานกันตามแผน ส่วนใหญ่ไม่ค่อยคำนึงถึงการประเมินผลงาน ทรัพย์สิน เนื่อออน (ทรัพย์สิน เนื่อออน 2527 : 82) ได้ศึกษาผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า งานที่เกี่ยวกับการประเมินผล การติดตามผลการปฏิบัติงานของข้าราชการฝ่ายต่าง ๆ ยังมีการปฏิบัติกันน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ข้าราชการครูเห็นว่าการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการยังทำกันน้อย ซึ่งข้าราชการครูให้ทัศนะในระดับปานกลาง

การที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีทัศนะต่อการระบอการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผนและด้านการประเมินผลงานตามแผน อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้านดังกล่าวมาแล้ว อาจเป็นเพราะข้าราชการครูต่างมีความเห็นว่างานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน เป็นงานที่ต้องทำเป็นประจำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนการจัดทำแผนจึงไม่มีความจำเป็นมากนักในโรงเรียน ควรเป็นเรื่องของหน่วยงานระดับสูงกว่าโรงเรียน โรงเรียนเป็นเพียงหน่วยปฏิบัติการทางการศึกษาเท่านั้น และแผนปฏิบัติการโรงเรียนเกิดขึ้นเพราะระเบียบของกรมสามัญศึกษา การปฏิบัติตามแผนก็เป็นการใช้ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ในโรงเรียน การดำเนินการก็มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องของงบประมาณ สายการบริหารงาน

ในโรงเรียนทำให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการไปไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ในบางเรื่อง ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นยังไม่มีใครกำหนดชัดเจนว่าใครเป็นผู้ประเมิน และไม่ค่อยจะมีการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน จากผลการรายงาน สัมมนาเรื่องการวางแผนจัดขึ้นโดยกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2527 : 4) กล่าวว่า การวางแผนส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้จัดทำ คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนน้อยมาก การปฏิบัติตามแผนนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติตามแผนได้ไม่เกินร้อยละ 60 ของแผนที่วางไว้ ส่วนการประเมินผลงานตามแผนนั้นมีการปฏิบัติในระดับที่ต่ำมาก จากเหตุผลดังกล่าวนี้ ข้าราชการครูจึงมีทัศนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. การที่ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและทัศนะของผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนทั้ง 3 ด้านคือ การจัดทำแผนการปฏิบัติงานตามแผน และการประเมินผลงานตามแผน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมองตนเองว่าได้ปฏิบัติงานและมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมากกว่าผู้สอน และถือว่างานวางแผนเป็นงานของผู้บริหาร ส่วนผู้สอนมองตนเองว่าผู้ที่ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนนั้น ได้แก่ ฝ่ายผู้สอนเป็นสำคัญจึงมีความเห็นว่าคุณสอนควรมีหน้าที่ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนร่วมกับฝ่ายบริหารด้วย ซึ่งถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำแผนในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารจะวางแผนเองหรือมอบหมายให้คณะใดคณะหนึ่งจัดทำแผนขึ้น ส่วนผู้สอนนั้นไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนหรือได้รับรู้ว่าเป็นแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีโครงการจัดทำอะไรบ้าง ด้านการปฏิบัติตามแผนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่าบุคลากรในโรงเรียนจะดำเนินการทุกอย่างให้เป็นไปตามแผนที่ผู้บริหารได้วางไว้ ผู้บริหารมีความคิดว่าทุกอย่างที่อยู่ในแผนปฏิบัติการโรงเรียนอยู่ในวิสัยที่ผู้สอนทำได้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของแผนปฏิบัติการโรงเรียน ส่วนผู้สอนมองการปฏิบัติตามแผนว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก การปฏิบัติตามแผนในบางส่วนไม่อยู่ในวิสัยที่จะทำได้ จึงเลือกปฏิบัติในบางส่วนด้านการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน พยายามประเมิน

และติดตามผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแผน หรือ แก้ไขปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้น ส่วนผู้สอนมีความรู้สึกเกี่ยวกับการประเมินผลหรือการ ติดตามผลว่าเหมือนถูกคอยจับผิด สอดส่องกวาดค้นการทำงานจากผู้บริหารโรงเรียน จากผลการวิจัยของ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีทัศนะต่อการวางแผนทั้ง 5 ชั้น คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน การกำหนดสภาพปัจจุบันของงาน การกำหนดวิธีดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผนและ การประเมินผลปรับปรุงแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง สอดคล้องกับการวิจัยนี้ คือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาและผู้สอนมีทัศนะแตกต่างกันต่อ กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน โดยผู้บริหารมีทัศนะสูงกว่าผู้สอนเช่นเดียวกัน

3. การที่ทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จำแนกตาม วุฒิ ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน ต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้น แสดงให้เห็นว่า เมื่อแจกแจงกลุ่มของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาตามตัวแปรคือ วุฒิ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ซึ่งตัวแปรอิสระ เหล่านี้ไม่ทำให้เกิดทัศนะต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกัน

3.1 วุฒิ ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันวิชาการวางแผนมีการถ่ายทอดและศึกษากันอยู่ในวงจำกัด เช่น ในมหาวิทยาลัย หรือในวิทยาลัยที่มีการสอนวิชาการเท่านั้น ข้าราชการครูจึงมีโอกาสดูศึกษาค้นคว้า ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนน้อยมาก ครูที่มีวุฒิต่างกันแต่โอกาสที่จะศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนไม่แตกต่างกัน จึงอาจเป็นเหตุให้ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อ กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2527 : 104) ได้ศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิสูงกับครูที่มีวุฒิต่ำมีความคิดเห็นต่อกระบวนการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียน

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ที่ข้าราชการครูผู้
ต่างก็มีทัศนะต่อการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ประสิทธิภาพ ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีทัศนะต่อ
กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นระบบราชการ ซึ่งบุคลากรหรือ
ข้าราชการครู ไม่อาจจะปฏิบัติงานในโรงเรียนระยะเวลายาวนานมากนักเพียงใด
ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนคล้ายคลึงกัน ทั้งทางด้านการจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน
ถึงผลงานวิจัยดังกล่าวขัดแย้งกับผลการศึกษาของ ทวี หามนตรี (ทวี หามนตรี
2524 : 81) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อการวางแผน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากมีทัศนะต่อการวางแผน
สูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผลการศึกษาดังกล่าวศึกษาเฉพาะ
ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเพียงกลุ่มเดียว ซึ่งผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานยาวนาน ย่อมมีความคุ้นเคย และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผน
เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงมีทัศนะต่อการวางแผนสูงกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย

3.3 ขนาดโรงเรียน ข้าราชการครูที่ทำงานในโรงเรียนที่มีขนาด
ต่างกันคือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะ
ต่อกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตลอดจนโครงสร้างใน
การบริหารงานในโรงเรียน มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แม้ว่าขนาดของโรงเรียนจะต่างกัน
ก็ตาม การปฏิบัติงานก็ต้องปฏิบัติตามยี่สิบแปด กฏเกณฑ์ อันเดียวกัน แผนปฏิบัติการ
โรงเรียนที่จัดทำขึ้นก็จัดทำตามระเบียบของกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดและ
รูปแบบในการทำเป็นแบบเดียวกันทุกโรงเรียน สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์
2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า ครูที่ทำงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อ

การวางแผนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษามีทักษะต่อการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ควรนำไปใช้สำหรับการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มต่างมีความเห็นในระดับปานกลาง แต่เนื่องจากครูทุกคนต้องมีแผนการปฏิบัติงานในภาระหน้าที่ของตน และการวางแผนเป็นกระบวนการสำคัญในการปฏิบัติงานทุกชนิดในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรสนับสนุนการให้ความรู้เรื่องกระบวนการวางแผนให้กับคณะครูให้มากขึ้น โดยจัดฝึกอบรมภายในโรงเรียนจัดทำเอกสารเผยแพร่ หรือส่งครูเข้ารับการศึกษาดูงาน การวางแผนที่ดีโดยหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้เห็นความสำคัญของการวางแผนมากขึ้น
2. จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนมากยังขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถิติและข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการวางแผน ฉะนั้นโรงเรียนควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูล หรือศูนย์สารสนเทศขึ้นภายในโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนได้ทันที และเป็นไปตามความต้องการ
3. จากผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนยังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่การประเมินเป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของ การวางแผน ฉะนั้นโรงเรียนควรตั้งคณะกรรมการติดตามผล และประเมินผลงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในด้านปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการ และเป็นวิธีการใน

การควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนได้วิธีหนึ่งด้วย

4. จากผลการวิจัยพบว่า การถ่ายโอนทรัพยากรจากโครงการหนึ่งสู่อีกโครงการหนึ่งตามความจำเป็นยังมีน้อยมาก โรงเรียนควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ควรจะใช้เป็นข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อเนื่องได้ คือ

จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูในเขตการศึกษา 6 ยังให้ความสนใจกับการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนในระดับปานกลาง โดยที่ข้าราชการครูน่าจะให้ความสนใจในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะการวางแผนเป็นกระบวนการบริหารที่สำคัญ ฉะนั้น เพื่อเป็นการยืนยันถึงผลการวิจัยครั้งนี้ น่าจะได้มีการศึกษาวิจัยซ้ำ ทั้งในเขตการศึกษา 6 และเขตการศึกษาอื่น ๆ โดยอาจใช้เทคนิคการวิจัยที่แตกต่างออกไป จากการวิจัยในครั้งนี้

ဘဏ္ဍာပုံစံ

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ ศรีสุภา การบริหารงานวิชาการของศึกษาธิการจังหวัด ตามทัศนะของศึกษาธิการ
อำเภอและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 11
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527 , 84
หน้า อักส่าเนา
- ก้าน หล้าคอม บทบาทของหัวหน้าหมวดการศึกษา ตามทัศนะของครูใหญ่โรงเรียน
ประชาบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 115 หน้า อักส่าเนา
- กิติมา ปรีดีติลภ ทฤษฎีบริหารองค์การ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 339 หน้า อักส่าเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การวิจัยโครงการและการวางแผนเพื่อ
พัฒนาการศึกษาจังหวัดลพบุรี กรุงเทพมหานคร พิมพ์ 2525, 340 หน้า
- ชูศรี วงศ์รัตนะ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย เจริญผล 2525, 252 หน้า
- ทวี หามั่นศรี กระบวนการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชนในเขตการศึกษา 6
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2524, 94 หน้า
อักส่าเนา
- ธงชัย สันติวงษ์ และสกลไศ กิตติจิตต์ การวางแผน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2526, 224 หน้า
- ธงชัย สันติวงษ์ องค์การและการบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2519,
525 หน้า
- บรรเทา กิตติศักดิ์ การศึกษาค้นคว้าเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ระดับ
ประถมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 125 หน้า
อักส่าเนา

ประชุม รอดประเสริฐ นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี โรงพิมพ์
โรงเรียนสตรีนครศรีศึกษา (แผนกการพิมพ์) 2527, 349 หน้า

ประพิศ นามกร ระบบการวางแผนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 269 หน้า อัดสำเนา

ปราโมทย์ จิตรบรรจง ทัศนะของครูที่มีต่อพฤติกรรมบริหารของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษาในองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 90 หน้า อัดสำเนา

พจน์ สะเพียรชัย "ทัศนะทางการศึกษา" จุลสารการศึกษา 7(3) : กุมภาพันธ์ -
มีนาคม 2526

พนัส หันนาคินทร์ การบริหารบุคลากรในโรงเรียน พิษณุ 2526, 300 หน้า

พรศรี ทองสมจิตร พฤติกรรมทางการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 192
หน้า อัดสำเนา

X พิสิษฐ์ ศิวิสัย ควมแบบเสนอสำหรับระบบการวางแผนการสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 212 หน้า อัดสำเนา

ภิญโญ สาร หลักการบริหารการศึกษา วัฒนาพานิช 2516, 695 หน้า

นัย สุขเอี่ยม ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อบทบาทการบริหารบุคลากรของ
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2522, 123 หน้า อัดสำเนา

เมธี บิลันชนานนท์ การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา จรัสสินทวงศ์ 2523,
261 หน้า

เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ "แผนปฏิบัติการประจำปี" ประมวลบทความการวางแผน
การศึกษา 1 : 77 2525

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2
ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 268 หน้า

วัลลภ กันทรพิชัย "ลักษณะของแผนทั่วไป" ความรู้พื้นฐานในการวางแผนและการประเมินผลในโรงเรียน โรงพิมพ์กองทัพอากาศและอุปกรณ์การศึกษา กรมสามัญศึกษา 2525, 151 หน้า

วุฒิชัย จานงค์ "แนวคิดทั่วไปสำหรับการวางแผน" วารสาร สสท. 2 : 15
กุมภาพันธ์ 2512

ศึกษาธิการ, กระทรวง สำนักงานวางแผนการศึกษา สาระสำคัญของการวางแผนการศึกษา โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ 2508, 180 หน้า

สมชาย สุขชาติตะ การใช้เวลาในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 153 หน้า อุดรธานี

สมพงศ์ เกษมสิน การบริหาร ไทยวัฒนาพานิช 2521, 340 หน้า

_____ การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 4 ไทยวัฒนาพานิช 2523, 380
หน้า

สมยศ นาวิการ การบริหาร ดวงมล 2522, 592 หน้า

สามัญศึกษา, กรม ความรู้พื้นฐานการวางแผนการศึกษาและการประเมินผลโรงเรียน
โรงพิมพ์กองทัพอากาศและอุปกรณ์การศึกษาดมสามัญศึกษา 2525, 51 หน้า

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ การวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียน ในทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 116 หน้า อุดรธานี

อนันต์ เกตุวงศ์ หลักและเทคนิคการวางแผน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2526,
275 หน้า

อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี ค้อคงคา เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผน
กำลังคน มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2523, 365 หน้า

อุทัย บุญประเสริฐ หลักและเทคนิคการวางแผนระดับภาควิชาในสถาบันอุดมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 120 หน้า

_____ "สอนเด็กให้วางแผนเป็น" จันทร์เกษม 6 : 51 พฤศจิกายน - ธันวาคม
2524

- Belbase, Lekh N. "Problems of Planning and Implementing Vocational Education in a Developing Country : A Case of Nepal," Dissertation Abstracts International. 43 : 430 - A, August, 1982.
- Best, John W. Research in Education. 3rd, ed., Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice - Hall, Inc., 1977. 403 p.
- Carlson, Jabarn S. "An Assessment of Public Elementary Education during the Decade of the Sixties, with Particular Emphasis on Planned Goals and Their Achievement," Dissertation Abstracts International. 34 : 6288 - A, June, 1973.
- Cleland, David I. and William R. King System Analysis and Project Management. New York, McGraw - Hill Book Co., 1960. 490 p.
- Currid, Michael. "A Study of Planning at the School Country Level in the State of West Virginia," Dissertation Abstracts International. 43 : 28 - A, July, 1982.
- Dale, Ernest. Management : Theory and Practice. 2nd. ed., Tokyo, McGraw - Hill Kogakusha, Ltd., 1978. 786 p.
- Drucker, Peter F. The Practice of Management. New York, Harper & Brothers Publishers, 1974. 368 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3rd. ed., New York, McGraw - Hill Book Co., 1976. 529 p.
- Genda, William R. "Differences between the Degree of Staff - Perceived Involvement in Program Planning and the Acceptability of Administrative Decision," Dissertation Abstracts International. 39 : 6426 - A, May, 1979.
- Guruge, Ananda W. Process of Educational Planning. Bangkok, UNESCO Regional Office for Educational in Asia., 1977. 98 p.
- Jarupanich, Prasert J. "An Alternative Systems Methodology for Planning in Higher Education," Dissertation Abstracts International. 39 : 4785 - A, February, 1979.
- Jones, Edwin J. "A Case Study of a selected Elementary School under Conditions of Planned Change," Dissertation Abstracts International. 34 : 6903 - A, July, 1973.
- Koontz, Harold D. and Cyril, O'Donnell. Principle of Management. New York, McGraw - Hill Inc., 1972. 822 p.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement. 30 : 607 - 610, 1970.

Robert, Susie Jane. "A Process Model for Use by Educational Administrators in Planning Educational Facilities in State of Alabama," Dissertation Abstracts International. 39 : 5247 - A, March, 1979.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

1
ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านการจัดทำแผน

ข้อ	$\bar{X}_H$	s_H^2	$\bar{X}_L$	s_L^2	t	ข้อ	$\bar{X}_H$	s_H^2	$\bar{X}_L$	s_L^2	t
1.	4.53	0.32	2.73	1.58	7.20	19.	4.26	0.20	2.80	0.92	7.68
2.	4.73	0.20	3.26	0.96	7.73	20.	4.60	0.31	2.83	1.52	7.37
3.	4.43	0.46	2.76	1.08	7.58	21.	4.40	0.24	2.66	1.05	8.70
4.	4.60	0.24	2.30	1.59	9.58	22.	4.40	0.24	2.53	1.99	7.79
5.	4.33	0.29	2.06	0.75	12.61	23.	3.60	1.28	2.56	1.97	3.25
6.	3.80	0.99	2.33	1.40	5.25	24.	4.63	0.30	3.56	1.01	5.35
7.	4.33	0.29	2.03	1.13	10.95	25.	4.26	0.34	2.96	1.27	5.65
8.	4.30	0.35	2.73	1.78	6.03	26.	4.03	0.30	3.23	1.21	3.40
9.	4.63	0.24	2.73	1.02	9.50						
10.	4.63	0.24	3.03	0.99	8.00						
11.	4.66	0.22	2.43	1.97	8.25						
12.	4.33	0.36	2.36	1.27	8.56						
13.	4.43	0.32	2.03	0.58	14.11						
14.	4.40	0.59	3.23	0.80	5.57						
15.	4.03	1.27	2.60	2.17	4.35						
16.	4.53	0.25	3.26	1.02	6.35						
17.	4.40	0.38	2.76	1.08	7.45						
18.	4.23	0.32	2.50	0.84	9.10						

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านการปฏิบัติตามแผน

ข้อ	$\bar{X}_H$	S_H^2	$\bar{X}_L$	S_L^2	t
1.	4.26	0.24	2.83	1.10	7.15
2.	4.63	0.24	3.46	1.22	5.31
3.	4.16	0.28	3.16	0.90	5.26
4.	4.26	0.34	2.60	2.35	5.72
5.	4.43	0.25	2.20	2.23	7.96
6.	4.40	0.59	3.36	0.72	5.20
7.	4.60	0.24	2.76	1.35	8.00
8.	4.63	0.24	3.40	1.14	5.85
9.	4.56	0.25	3.23	1.01	6.65
10.	4.56	0.25	2.40	1.35	9.39
11.	4.40	0.31	2.53	1.56	7.99
12.	4.40	0.24	2.13	1.36	9.86
13.	4.43	0.25	2.16	1.10	10.80
14.	4.26	0.54	2.26	1.02	9.09
15.	4.23	0.32	2.43	1.49	7.50
16.	4.00	0.62	2.50	1.22	6.25
17.	3.30	1.04	2.13	1.36	4.17
18.	4.20	0.44	2.06	0.89	10.19
19.	3.63	1.20	2.56	1.21	3.82
20.	3.60	1.28	2.66	0.71	3.76
21.	4.00	0.27	3.13	0.67	5.11

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านการประเมินผลงานตามแผน

ข้อ	$\bar{X}_H$	S_H^2	$\bar{X}_L$	S_L^2	t
1.	4.10	0.30	2.23	1.21	8.50
2.	4.03	0.27	2.66	0.91	7.21
3.	4.06	0.13	2.43	1.01	8.57
4.	3.30	0.76	2.23	1.01	4.45
5.	3.30	1.11	2.56	1.42	2.55
6.	4.33	0.29	2.73	1.16	7.61
7.	4.16	0.28	2.56	0.87	8.42
8.	4.20	0.37	2.16	1.31	8.86
9.	3.90	1.33	2.73	1.99	3.54
10.	4.30	0.28	2.13	0.87	11.42
11.	4.20	0.30	2.10	0.64	12.35
12.	4.26	0.27	2.76	0.73	12.50
13.	4.33	0.36	2.40	0.73	10.15
14.	4.06	0.40	2.56	1.21	6.25
15.	4.13	0.18	2.56	1.21	7.47
16.	4.73	0.20	2.40	1.28	10.59
17.	4.53	0.32	2.63	1.13	9.04
18.	4.30	0.42	2.33	0.98	9.38
19.	4.20	0.16	3.06	1.02	6.00
20.	4.53	0.32	3.33	1.26	5.45
21.	4.33	0.36	2.10	0.85	11.15

ภาคผนวก ข.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อของแต่ละคำ โดยจำแนกตามตัวแปร

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน
และข้าราชการครู

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม	
	ผู้บริหาร N = 84		ผู้สอน N=289		N=373	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการจัดทำแผน</u>						
1. โรงเรียนมีนโยบายการบริหารงานที่ชัดเจน	3.79	0.90	3.43	0.89	3.51	0.89
2. ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโรงเรียน	3.68	0.91	3.04	0.93	3.13	0.92
3. มีการชี้แจงให้ครูเข้าใจนโยบายของหน่วยงานระดับสูงที่โรงเรียนสังกัด	3.58	0.83	3.14	0.94	3.24	0.88
4. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษา	4.08	0.76	3.69	0.93	3.77	0.84
5. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายของกลุ่มโรงเรียน	3.75	0.67	3.59	0.98	3.62	0.82
6. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.68	0.97	3.00	0.94	3.15	0.95
7. วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการโรงเรียนกำหนดจากปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียน	3.45	0.83	3.39	0.94	3.40	0.88

ตาราง 13 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขบวนการกร				รวม	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289		N=373	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. ผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์ ความสำคัญของการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียนให้ครอบคลุม	3.82	0.85	3.45	0.96	3.53	0.90
9. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีขั้นตอน และกระบวนการที่เข้าใจตรงกัน	3.51	0.82	3.13	0.92	3.21	0.87
10. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนใช้ ข้อมูลที่มีคุณภาพดี	3.91	0.66	3.06	0.80	3.13	0.73
11. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ ประสานงานกับแผนของกลุ่มโรงเรียน	3.42	0.79	3.28	0.84	3.31	0.81
12. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้นำผล การประเมินแผนปฏิบัติการที่นำมาประกอบ การพิจารณา	3.55	0.92	3.09	1.03	3.19	0.97
13. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีกำหนด ระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน	3.75	0.87	3.51	0.72	3.56	0.79
14. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้พิจารณา องค์ประกอบด้านค่านิยม ประเพณี และ วัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่	3.53	0.89	3.22	0.90	3.29	0.89
15. โรงเรียนวัดทวนหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนอย่างเหมาะสม	3.89	0.93	2.86	1.04	2.95	0.98

ตาราง 13 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289		N=373	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
16. โรงเรียนจัดงบประมาณด้านการรวบรวม สถิติและข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.26	1.08	2.81	0.95	2.91	1.01
17. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของ โรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.55	0.97	3.09	0.95	3.19	0.96
18. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของ ชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	3.02	1.09	2.67	0.93	2.75	1.01
19. มีการวิเคราะห์ ประเมินค่าข้อมูลอย่าง ละเอียดก่อนนำมาพิจารณาวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.08	0.89	2.78	0.91	2.84	0.90
20. มีการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน โรงเรียน	3.79	0.94	3.07	0.98	3.23	0.96
21. มีโครงการรองรับแผนปฏิบัติการโรงเรียน ตามความสำคัญประสงค์ของแผน	3.86	0.96	3.04	0.99	3.10	0.97
22. วัตถุประสงค์ของโครงการในแผนปฏิบัติการ โรงเรียนมีความเป็นไปได้	3.71	0.76	3.34	0.86	3.42	0.81

ตาราง 13 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขบวนการครู				รวม N=373	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
23. เป้าหมายของโครงการมีการกำหนด อย่างชัดเจน	3.70	0.83	3.42	0.92	3.48	0.87
24. มีการกำหนดวิธีการ ความรับผิดชอบและ ผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ	3.99	0.87	3.50	0.66	3.60	0.76
25. มีการกำหนดกิจกรรมในแต่ละโครงการ อย่างเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้	3.76	0.66	3.41	0.85	3.48	0.75
26. มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่าง เหมาะสมจากแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.82	0.90	3.70	1.05	3.72	0.95
รวมเฉลี่ย	3.65	0.87	3.21	0.92	3.43	0.89

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน
และข้าราชการครู

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม N=373	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการปฏิบัติตามแผน</u>						
1. มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการโรงเรียนให้ครูได้รับทราบ	3.90	1.03	3.56	1.06	3.63	1.04
2. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.49	0.88	3.42	1.08	3.47	0.98
3. มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่ผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจตรงกัน	3.79	0.89	3.47	0.98	3.54	0.93
4. มีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.81	0.93	3.12	0.97	3.27	0.95
5. มีการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.71	0.76	3.12	0.89	3.32	0.82
6. ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้นั่งคัมมัญชา	3.55	0.91	2.95	0.97	3.08	0.94

ตาราง 14 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม N=373	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289			
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.
7. มีการจัดทำตารางปฏิบัติงานประกอบ การวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้อย่าง เหมาะสม	3.45	0.88	3.23	0.92	3.23	0.90
8. มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติก่อนลงมือ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.25	0.90	2.87	0.88	2.95	0.89
9. ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการติดต่อ ประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนดำเนินไปอย่าง มีประสิทธิภาพ	3.85	0.93	3.30	1.09	3.42	1.01
10. มีความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินและ วัสดุเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.48	0.60	3.32	0.95	3.35	0.77
11. มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.63	0.45	3.08	0.98	3.20	0.71
12. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมประชุมเพื่อหา วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรคในการ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.58	0.88	3.01	0.97	3.13	0.92

ตาราง 14 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	การทำการครู				รวม	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289		N=373	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
13. ผู้บริหารโรงเรียนบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.50	0.96	2.92	0.99	3.05	0.97
14. ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.51	0.96	3.36	0.56	3.39	0.76
15. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.87	0.92	3.47	1.00	3.55	0.96
16. ครูไม่ชอบวางแผนและขอทำงานตามสถานการณ์	3.37	1.07	3.08	1.00	3.14	1.03
17. โรงเรียนได้มีการจัดลำดับความจำเป็นของโครงการ	3.50	0.88	3.09	0.94	3.18	0.91
18. การปฏิบัติงานเริ่มจากโครงการที่มีความจำเป็นมากก่อน	3.61	0.46	3.27	1.03	3.34	0.74
19. มีการปฏิบัติตามโครงการที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.51	0.92	2.77	0.93	2.71	0.92
20. มีการถ่ายโอนทรัพยากรจากโครงการหนึ่งไปอีกโครงการหนึ่งตามความจำเป็น	2.49	0.84	2.69	0.82	2.64	0.83

ตาราง 14 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม N=373	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21. มีการแจกแจงรายละเอียดของงานใน ปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน	3.18	0.77	3.06	0.99	3.12	0.88
รวมเฉลี่ย	3.46	0.88	3.15	0.90	3.22	0.89

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน และข้าราชการครู

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม N=373	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการประเมินผลงานตามแผน</u>						
1. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนจัดทำในรูปกรรมการใดอย่างเหมาะสม	3.31	1.09	2.94	1.06	3.02	1.07
2. โรงเรียนให้ความสำคัญด้านการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.33	1.04	2.96	0.96	3.04	1.00
3. โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนตามสายงาน	3.33	0.97	2.80	1.07	2.91	1.02
4. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนประเมินจากโครงการในแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.38	0.94	3.02	0.93	3.10	0.93
5. การประเมินทำเมื่อสิ้นสุดโครงการและสิ้นแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.25	1.01	3.04	1.01	3.09	1.01
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนครอบคลุมรายละเอียดของงานได้เป็นอย่างดี	3.00	0.96	2.76	0.94	2.81	0.95

ตาราง 15 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289		N=373	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. การประเมินผลดำเนินงานตามแผน และคุณภาพของงาน	3.38	0.90	3.02	1.17	3.09	1.03
8. ผู้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้บันทึกความก้าวหน้าและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	2.89	1.00	3.69	0.93	3.50	0.96
9. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องตามรายงาน	3.40	0.98	2.82	0.97	2.95	0.97
10. มีการแจ้งผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนให้คณะครูทราบ	3.26	1.00	3.46	0.81	3.41	0.90
11. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อปรับปรุงงานของโรงเรียน	3.45	0.99	2.93	0.94	3.04	0.96
12. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อพัฒนางานของโรงเรียน	3.42	1.02	3.00	0.97	3.09	0.99
13. มีการวางแผนต่อเนื่องกันภายหลังการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.67	1.00	2.82	0.86	3.01	0.93

ตาราง 15 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ข้าราชการครู				รวม N=373	
	ผู้บริหาร N=84		ผู้สอน N=289			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. มีการกำหนดตัวบุคคลรับผิดชอบในการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.39	1.16	2.82	0.98	3.14	1.07
15. มีการประมวล รวบรวมสถิติ ข้อมูลในการ ปฏิบัติตามโครงการ	3.20	0.97	2.70	0.96	2.80	0.96
16. มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับ ประเมินผลโครงการ	3.08	0.94	2.68	0.92	2.72	0.93
17. มีการประชุม สัมมนาติดตามผลระหว่าง ดำเนินโครงการ	3.04	0.98	2.57	0.97	2.67	0.97
18. มีการตรวจสอบเอกสารโครงการ	3.30	1.00	2.71	0.95	2.84	0.97
19. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าตรวจเยี่ยม โครงการในขณะปฏิบัติงาน	2.85	1.04	2.41	0.98	2.50	1.01
20. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ ผลที่ได้จากการประเมินแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	2.90	0.93	2.71	0.97	2.80	0.95
21. มีการจัดทำเอกสารสรุปผลการประเมินผล งานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเผยแพร่ แก่คณะครู	2.85	1.13	2.58	1.05	2.63	1.09
รวมเฉลี่ย	2.19	0.91	2.86	0.90	2.93	0.90

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการจัดทำแผน</u>				
1. โรงเรียนมีนโยบายการบริหารงานที่ชัดเจน	3.50	0.73	3.58	0.91
2. ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโรงเรียน	3.18	0.81	3.35	0.96
3. มีการชี้แจงให้ครูเข้าใจนโยบายของ หน่วยงานระดับสูงที่โรงเรียนสังกัด	3.29	0.64	3.32	0.95
4. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความ สอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษา	3.91	0.67	3.85	0.75
5. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความ สอดคล้องกับนโยบายของกลุ่มโรงเรียน	3.72	0.68	3.80	0.68
6. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	4.00	0.82	3.37	1.07
7. วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการโรงเรียน กำหนดจากปัญหาและความจำเป็นของ โรงเรียน	3.54	0.90	3.57	0.89
8. ผู้บริหารโรงเรียนประชุมชี้แจงความสำคัญ ของการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนให้ คณะครูทราบ	3.67	0.78	3.57	0.93

ตาราง 16 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีขั้นตอน และกระบวนการที่เข้าใจตรงกัน	3.28	0.80	3.33	0.94
10. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนใช้ข้อมูล ที่มีคุณภาพดี	3.16	0.73	3.44	0.87
11. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ ประสานงานกับแผนของกลุ่มโรงเรียน	3.30	0.90	3.39	0.87
12. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้นำ ผลการประเมินแผนปฏิบัติการที่แล้มา ประกอบการพิจารณา	3.28	0.83	3.77	0.99
13. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีการ กำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน	3.63	0.89	3.69	0.95
14. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ พิจารณาองค์ประกอบด้าน ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนที่ โรงเรียนตั้งอยู่	3.36	0.88	3.31	0.92
15. โรงเรียนจัดหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนอย่างเหมาะสม	3.00	0.87	3.21	0.86

ตาราง 16 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
16. โรงเรียนจัดงบประมาณด้านการรวบรวม สถิติและข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	2.90	0.93	3.16	1.02
17. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของ โรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	3.27	0.88	3.39	0.99
18. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของ ชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	2.94	0.91	2.96	1.01
19. มีการวิเคราะห์ ประเมินค่าข้อมูลอย่าง ละเอียดก่อนนำมาพิจารณาวางแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	2.94	0.88	3.00	1.01
20. มีการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน โรงเรียน	3.33	0.85	3.33	1.04
21. มีโครงการรองรับแผนปฏิบัติการโรงเรียน ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของแผน	3.18	0.77	3.33	1.00
22. วัตถุประสงค์ของโครงการในแผน ปฏิบัติการโรงเรียนมีความเป็นไปได้	3.67	0.73	3.56	0.86

ตาราง 16 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
23. เป้าหมายของโครงการมีการกำหนด อย่างชัดเจน	3.66	0.77	3.73	0.99
24. มีการกำหนดวิธีการ ความรับผิดชอบ และผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ	3.85	0.82	3.89	0.85
25. มีการกำหนดกิจกรรมในแต่ละโครงการ อย่างเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้	3.66	0.75	3.52	0.63
26. มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่าง เหมาะสมจากแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.86	0.87	3.84	0.98
รวมเฉลี่ย	3.42	0.99	3.46	0.98

ตาราง 17 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนโรงเรียน
มัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตมทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการปฏิบัติตามแผน</u>				
1. มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการโรงเรียน ให้ครูได้รับทราบ	3.84	0.86	3.65	1.04
2. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.43	1.14	3.59	1.07
3. มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ แก่ผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจตรงกัน	3.65	0.94	3.70	0.96
4. มีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.54	0.75	3.46	0.95
5. มีการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.37	0.83	3.47	0.92
6. ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนได้โดยไม่ต้องรอคำสั่ง จากผู้นบังคับบัญชา	3.12	0.95	3.17	0.94
7. มีการจัดทำตารางปฏิบัติงานประกอบการ วางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.30	0.76	3.36	0.88

ตาราง 17 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติก่อนลงมือ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.00	0.78	3.24	0.95
9. ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกักตอ ประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.63	0.93	3.53	1.05
10. มีความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินและ วัสดุเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.37	0.87	3.48	0.91
11. มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.33	0.92	3.33	0.91
12. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมประชุมเพื่อ หาวิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรคใน การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.28	0.96	3.24	1.01
13. ผู้บริหารโรงเรียนบำรุงขวัญและให้ กำลังใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	2.98	0.83	3.10	1.04

ตาราง 17 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.36	0.86	3.47	1.11
15. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.45	0.98	3.54	0.99
16. ครูไม่ชอบวางแผนแต่ชอบทำงานตามสถานการณ์	2.93	0.97	3.04	1.12
17. โรงเรียนได้มีการจัดลำดับความจำเป็นของโครงการ	3.30	0.96	3.26	1.15
18. การปฏิบัติงานเริ่มจากโครงการที่มีความจำเป็นมากก่อน	3.52	0.96	3.35	0.91
19. มีการปฏิบัติตามโครงการที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.81	0.87	3.08	0.97
20. มีการถ่ายโอนทรัพยากรจากโครงการหนึ่งสู่อีกโครงการหนึ่งตามความจำเป็น	2.84	0.78	2.72	0.92
21. มีการแจกแจงรายละเอียดของงานในปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน	3.21	0.89	3.16	0.99
รวมเฉลี่ย	3.30	0.90	3.33	0.99

ตาราง 18 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผล ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการประเมินผลงานตามแผน</u>				
1. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนจัดทำในรูปกรรมการใดอย่าง เหมาะสม	2.96	1.02	3.16	1.07
2. โรงเรียนให้ความสำคัญด้านการประเมินผล การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.09	0.92	3.35	0.85
3. โรงเรียนได้จัดทำให้มีการประเมินผลงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนตามสายงาน	3.04	1.05	3.08	0.99
4. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนประเมินจากโครงการในแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.22	0.80	3.29	0.91
5. การประเมินทำเมื่อสิ้นสุดโครงการและสิ้น แผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.18	0.93	3.37	1.02
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลงานตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนครอบคลุม รายละเอียดของงานได้เป็นอย่างดี	2.87	0.90	2.85	0.93

ตาราง 18 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	วุฒิสูงกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. การประเมินผลค่านึงถึงเรื่อง ระยะเวลา งบประมาณ และคุณภาพของงาน	3.26	0.96	3.06	1.00
8. ผู้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ บันทึกความก้าวหน้าและอุปสรรคในการ ปฏิบัติงาน	2.82	0.86	2.96	0.88
9. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องตาม สายงาน	2.91	0.89	3.03	0.88
10. มีการแจ้งผลการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนให้คณะครูทราบ	2.59	0.86	3.09	1.00
11. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติ ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อปรับปรุง งานของโรงเรียน	3.09	0.89	3.13	0.98
12. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อพัฒนางาน ของโรงเรียน	3.15	0.93	3.12	0.99
13. มีการวางแผนต่อเนื่องกันภายหลังการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	2.89	0.82	3.14	1.06

ตาราง 18 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี N=111		วุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่า N=262	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. มีการกำหนดตัวบุคคลรับผิดชอบในการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	3.16	0.90	3.27	1.02
15. มีการประมวล รวบรวมสถิติ ข้อมูลในการ ปฏิบัติตามโครงการ	2.72	0.96	2.96	0.96
16. มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับ ประเมินผลโครงการ	2.76	0.81	2.79	0.96
17. มีการประชุม สัมมนาติดตามผลระหว่าง ดำเนินโครงการ	2.77	0.89	2.78	0.95
18. มีการตรวจสอบเอกสารโครงการ	2.81	0.88	2.86	0.83
19. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าตรวจเยี่ยม โครงการในขณะปฏิบัติงาน	2.48	0.84	2.79	0.88
20. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ ผลที่ได้จากการประเมินแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	2.66	0.89	2.68	0.97
21. มีการจัดทำเอกสารสรุปผลการประเมินผล งานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเผยแพร่ แก่คณะครู	2.61	0.94	2.72	1.11
รวมเฉลี่ย	2.92	0.90	3.02	0.97

ตาราง 19 คะแนนและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน
มัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการจัดทำแผน</u>						
1. โรงเรียนมีนโยบายการบริหารงาน ที่ชัดเจน	3.58	0.53	3.57	0.84	3.75	0.89
2. ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย โรงเรียน	3.11	1.00	3.08	0.93	3.22	0.94
3. มีการชี้แจงให้ครูเข้าใจนโยบายของ หน่วยงานระดับสูงที่โรงเรียนสังกัด	3.48	0.88	3.22	0.86	3.51	0.89
4. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมี ความสอดคล้องกับนโยบายของ กรมสามัญศึกษา	3.90	0.75	3.89	0.74	3.98	0.71
5. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมี ความสอดคล้องกับนโยบายของกลุ่ม โรงเรียน	3.67	0.70	3.78	0.68	3.80	0.86
6. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	3.37	0.92	3.41	0.91	3.47	0.94

ตาราง 19 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5- 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการโรงเรียน กำหนดจากปัญหาและความจำเป็นของ โรงเรียน	3.62	0.84	3.49	0.96	3.73	0.91
8. ผู้บริหาร โรงเรียนประชุมชี้แจงความ สำคัญของการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนให้คณะครูทราบ	3.69	0.73	3.54	0.91	3.60	0.99
9. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีขั้นตอน และกระบวนการที่เข้าใจตรงกัน	3.34	0.44	3.27	0.87	3.37	0.98
10. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนใช้ข้อมูล ที่มีคุณภาพดี	3.23	0.91	3.28	0.89	3.26	0.80
11. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ ประสานงานกับแผนของกลุ่มโรงเรียน	3.20	0.88	3.32	0.84	3.55	0.88
12. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้นำ ผลการประเมินแผนปฏิบัติการที่แล้มา ประกอบการพิจารณา	3.18	0.83	3.37	0.79	3.55	0.68
13. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีการ กำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน	3.53	0.85	3.57	0.92	3.79	0.87

ตาราง 19 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้พิจารณาองค์ประกอบด้าน ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่	3.41	0.66	3.40	0.96	3.38	0.92
15. โรงเรียนจัดหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนอย่างเหมาะสม	3.06	0.93	3.11	0.98	3.06	1.06
16. โรงเรียนจัดงบประมาณด้านการรวบรวมสถิติและข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.16	0.81	2.88	0.93	2.96	0.94
17. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของโรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.20	0.86	3.20	0.96	3.28	0.89
18. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.83	0.97	2.80	0.96	2.88	1.07
19. มีการวิเคราะห์ ประเมินค่าข้อมูลอย่างละเอียดก่อนนำมาพิจารณาวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.20	0.80	2.82	0.92	2.99	0.99

ตาราง 19 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
20. มีการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน	3.23	0.89	3.17	0.79	3.40	0.88
21. มีโครงการรองรับแผนปฏิบัติการโรงเรียนครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของแผน	3.06	0.93	3.15	0.68	3.24	0.98
22. วัตถุประสงค์ของโครงการในแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความเป็นไปได้	3.27	1.00	3.50	0.79	3.44	0.98
23. เป้าหมายของโครงการมีการกำหนดอย่างชัดเจน	3.55	0.89	3.60	0.89	3.67	0.83
24. มีการกำหนดวิธีการ ความรับผิดชอบและผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ	3.67	0.96	3.85	0.83	3.91	0.91
25. มีการกำหนดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้	3.67	0.77	3.51	0.79	3.57	0.85
26. มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมจากแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.55	1.03	3.81	0.99	3.95	0.95
รวมเฉลี่ย	3.38	0.75	3.37	0.81	3.47	0.90

ตาราง 20 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์
ต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการปฏิบัติตามแผน</u>						
1. มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการโรงเรียน ให้ครูได้รับทราบ	3.83	0.81	3.62	1.06	3.86	0.87
2. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.69	0.80	3.49	1.09	3.46	0.98
3. มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ แก่ผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจตรงกัน	3.65	0.66	3.52	0.96	3.67	0.97
4. มีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.58	0.73	3.25	0.95	3.56	0.97
5. มีการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.48	0.73	3.32	0.96	3.55	0.87
6. ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนได้โดยไม่ต้องรอ คำสั่งจากผู้บังคับบัญชา	3.32	0.71	3.05	1.03	3.28	0.92

ตาราง 20 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5-10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. มีการจัดทำตารางปฏิบัติงานประกอบ การวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้อย่าง เหมาะสม	3.32	0.91	3.36	0.98	3.63	0.95
8. มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติก่อนลงมือ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.20	0.83	3.09	0.98	3.03	0.94
9. ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการติดต่อ ประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนดำเนินไปอย่าง มีประสิทธิภาพ	3.55	0.79	3.48	1.13	3.55	1.07
10. มีความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินและ วัสดุเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.58	0.87	3.36	0.92	3.46	1.00
11. มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.25	0.78	3.22	0.90	3.33	0.94
12. ผู้บริหารโรงเรียนและครูรวมประชุม เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรค ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.34	0.78	3.04	0.91	3.33	0.80

ตาราง 20 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
13. ผู้บริหารโรงเรียนบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.20	0.77	3.10	0.79	3.32	0.98
14. ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.39	0.89	3.27	0.99	3.39	0.88
15. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.39	0.97	3.41	0.89	3.57	1.07
16. ครูไม่ชอบวางแผนแต่ชอบทำงานตามสถานการณ์	3.16	0.73	2.98	0.83	2.86	0.87
17. โรงเรียนได้มีการจัดลำดับความจำเป็นของโครงการ	3.27	0.39	3.18	0.99	3.28	0.99
18. การปฏิบัติงานเริ่มจากโครงการที่มีความจำเป็นมากก่อน	3.51	0.79	3.44	0.98	3.51	0.87
19. มีการปฏิบัติตามโครงการที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.02	0.83	2.85	0.97	2.50	0.93
20. มีการถ่ายโอนทรัพยากรจากโครงการหนึ่งสู่อีกโครงการหนึ่งตามความจำเป็น	2.72	0.82	2.71	0.83	2.53	0.92

ตาราง 20 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21. มีการแจกแจงรายละเอียดของงานใน ปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน	3.25	0.92	3.16	0.79	3.24	0.91
รวมเฉลี่ย	3.36	0.79	3.23	0.92	3.33	0.85

ตาราง 21 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลงานตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่
ประสบการณต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการประเมินผลงานตามแผน</u>						
1. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนจัดทำในรูปกรรมการใดอย่าง เหมาะสม	3.20	0.88	3.05	0.96	3.08	0.92
2. โรงเรียนให้ความสำคัญด้านการประเมินผล การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.44	0.88	2.93	0.83	3.37	0.87
3. โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลงานตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนตามสายงาน	3.41	0.83	3.02	0.96	3.29	0.98
4. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนประเมินจากโครงการในแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.32	0.89	3.05	0.95	3.19	0.87
5. การประเมินทำเมื่อสิ้นสุดโครงการและสิ้น แผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.18	0.79	3.05	0.79	3.17	0.91
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลแผน ปฏิบัติการโรงเรียนครอบคลุม รายละเอียดของงานได้เป็นอย่างดี	3.16	0.89	2.83	0.93	2.84	0.98

ตาราง 21 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. การประเมินผลค่านึงถึงเรื่อง ระยะเวลา งบประมาณ และคุณภาพของงาน	3.37	0.95	3.04	0.98	3.17	0.87
8. ผู้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ บันทึกความก้าวหน้าและอุปสรรคในการ ปฏิบัติงาน	2.93	0.73	2.72	0.98	2.75	0.95
9. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องตาม สายงาน	2.67	0.99	2.95	0.83	3.05	0.95
10. มีการแจ้งผลการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนให้คณะกรรมการ	2.90	0.88	2.89	0.99	3.13	0.92
11. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อปรับปรุงงาน ของโรงเรียน	2.90	0.92	3.04	0.97	3.17	0.93
12. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อพัฒนางาน ของโรงเรียน	3.09	0.86	3.10	0.99	3.18	0.94
13. มีการวางแผนต่อเนื่องกันภายหลังการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	2.95	0.81	2.86	0.87	3.06	0.95

ตาราง 21 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี N=43		อายุราชการ 5 - 10 ปี N=185		อายุราชการ มากกว่า 10 ปี N=145	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. มีการกำหนดตัวบุคคลรับผิดชอบในการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	3.11	0.87	3.19	0.93	3.22	0.93
15. มีการประมวล รวบรวมสถิติ ข้อมูลใน การปฏิบัติตามโครงการ	2.79	0.86	2.78	0.93	2.75	0.80
16. มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับ ประเมินผลโครงการ	2.76	0.86	2.78	0.90	2.71	0.89
17. มีการประชุม สัมมนาติดตามผลระหว่าง ดำเนินโครงการ	2.29	0.88	2.69	0.96	2.71	0.71
18. มีการตรวจสอบเอกสารโครงการ	2.76	0.68	2.87	0.74	2.72	0.94
19. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าตรวจเยี่ยม โครงการในขณะปฏิบัติงาน	2.51	0.88	2.59	0.98	2.71	0.80
20. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ ผลที่ได้จากการประเมินแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	2.81	0.85	2.62	0.95	2.63	0.88
21. มีการจัดทำเอกสารสรุปผลการประเมินผล งานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเผยแพร่แก่ คณะครู	2.53	0.88	2.71	0.93	2.69	0.94
รวมเฉลี่ย	2.98	0.86	2.90	0.92	2.98	0.89

ตาราง 22 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดทำแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานใน
โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก N=78		โรงเรียนขนาดกลาง N=95		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการจัดทำแผน</u>						
1. โรงเรียนมีนโยบายการบริหารงานที่ชัดเจน	3.73	0.83	3.53	0.87	3.62	0.97
2. ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโรงเรียน	3.29	0.85	3.09	0.88	3.17	0.94
3. มีการชี้แจงให้ครูเข้าใจนโยบายของหน่วยงานระดับสูงที่โรงเรียนสังกัด	3.64	0.77	3.23	0.85	3.34	0.82
4. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษา	4.06	0.63	3.82	0.71	3.93	0.85
5. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายของกลุ่มโรงเรียน	3.82	0.71	3.56	0.70	3.87	0.85
6. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.79	0.84	3.33	0.91	3.40	0.97
7. วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการโรงเรียนกำหนดจากปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียน	3.71	1.00	3.42	0.80	3.65	0.98

ตาราง 22 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก N=78		โรงเรียนขนาดกลาง N=95		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. ผู้บริหารโรงเรียนประชุมชี้แจงความสำคัญของการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนให้คณะครูทราบ	3.96	0.74	3.49	0.92	3.42	0.99
9. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีขั้นตอนและกระบวนการที่เข้าใจตรงกัน	3.56	0.74	3.21	0.90	3.36	0.92
10. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพดี	3.21	0.71	3.24	0.75	3.30	0.98
11. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ประสานงานกับแผนของกลุ่มโรงเรียน	3.23	0.83	3.28	0.78	3.49	0.82
12. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้นำผลการประเมินแผนปฏิบัติการที่แล้วมาประกอบการพิจารณา	3.32	0.87	3.25	0.94	3.39	0.87
13. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีการกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน	3.60	0.99	3.71	0.95	3.73	0.85
14. การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้พิจารณาองค์ประกอบด้านค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่	3.51	0.80	3.26	0.95	3.38	0.91

ตาราง 22 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก N=78		โรงเรียนขนาดกลาง N=95		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
15. โรงเรียนจัดหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนอย่างเหมาะสม	3.05	0.85	3.07	0.95	3.21	0.94
16. โรงเรียนจัดงบประมาณด้านการรวบรวมสถิติและข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.02	0.56	2.92	1.02	3.13	0.78
17. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของโรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.43	0.84	3.24	0.97	3.32	0.99
18. มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.08	0.79	2.69	0.89	2.94	0.98
19. มีการวิเคราะห์ประเมินค่าข้อมูลอย่างละเอียดก่อนนำมาพิจารณาวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.88	0.83	2.85	0.93	3.08	0.82
20. มีการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน	3.47	0.87	3.18	0.93	3.29	0.88
21. มีโครงการรองรับแผนปฏิบัติการโรงเรียนครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของแผน	3.44	0.80	3.07	0.89	3.27	0.80

ตาราง 22 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก N=78		โรงเรียนขนาดกลาง N=95		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
22. วัตถุประสงค์ของโครงการในแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความเป็นไปได้	3.51	0.76	3.38	0.97	3.57	0.95
23. เป้าหมายของโครงการมีการกำหนดอย่างชัดเจน	3.80	0.73	3.53	0.93	3.65	0.78
24. มีการกำหนดวิธีการ ความรับผิดชอบ และผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ	3.97	0.75	3.72	0.97	3.90	0.92
25. มีการกำหนดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้	3.69	0.74	3.52	0.82	3.58	0.95
26. มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมจากแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.78	1.01	3.82	0.88	3.94	0.87
รวมเฉลี่ย	3.52	0.81	3.32	0.92	3.46	0.90

ตาราง 23 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงาน
ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน เล็ก N=78		ขนาดโรงเรียน กลาง N=95		ขนาดโรงเรียน ใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการปฏิบัติตามแผน</u>						
1. มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการโรงเรียน ให้ครูได้รับทราบ	3.97	0.95	3.80	0.80	3.69	0.95
2. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.50	0.89	3.43	0.99	3.66	0.97
3. มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ แก่ผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจตรงกัน	3.75	0.94	3.63	0.87	3.61	0.93
4. มีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.61	0.84	3.43	0.98	3.51	0.93
5. มีการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.47	0.73	3.37	0.87	3.47	0.98
6. ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนได้โดยไม่ต้องรอ คำสั่งจากผู้บังคับบัญชา	3.34	0.85	3.17	0.76	3.23	0.96
7. มีการจัดทำตารางปฏิบัติงานประกอบ การวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้อย่าง เหมาะสม	3.28	0.88	3.20	0.95	3.52	0.93

ตาราง 23 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน เล็ก N= 78		ขนาดโรงเรียน กลาง N=95		ขนาดโรงเรียน ใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติก่อนลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.97	0.77	3.09	0.97	3.21	0.98
9. ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการติดต่อประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.71	0.85	3.51	1.00	3.53	0.98
10. มีความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินและวัสดุเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.43	0.98	3.41	0.93	3.63	0.94
11. มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.26	0.86	3.25	0.76	3.50	0.99
12. ผู้บริหารโรงเรียนและครูรวมประชุมเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรคในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.43	0.89	3.01	1.05	3.26	0.84
13. ผู้บริหารโรงเรียนบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.39	0.81	3.17	0.93	3.16	0.88

ตาราง 23 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน เล็ก N=78		ขนาดโรงเรียน กลาง N=95		ขนาดโรงเรียน ใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.44	0.89	3.45	0.77	3.97	0.99
15. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.56	0.97	3.72	0.98	3.04	0.96
16. ครูไม่ชอบวางแผนแต่ชอบทำงานตามสถานการณ์	3.11	0.90	3.27	0.90	2.77	0.93
17. โรงเรียนได้มีการจัดลำดับความจำเป็นของโครงการ	3.33	0.92	3.16	0.98	3.35	1.02
18. การปฏิบัติงานเริ่มจากโครงการที่มีความจำเป็นมากก่อน	3.43	0.92	3.26	0.99	3.60	0.85
19. มีการปฏิบัติตามโครงการที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.93	0.90	2.57	0.96	3.60	0.95
20. มีการถ่ายโอนทรัพยากรจากโครงการหนึ่งสู่อีกโครงการหนึ่งตามความจำเป็น	2.71	0.71	2.51	0.93	2.96	0.98
21. มีการแจกแจงรายละเอียดของงานในปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน	3.12	0.88	3.14	0.98	3.35	0.98
รวมเฉลี่ย	3.37	0.87	3.26	0.92	3.33	0.94

ตาราง 24 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลงานตามแผน ตามทัศนะของข้าราชการครูที่
ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน เล็ก N=78		ขนาดโรงเรียน กลาง N=95		ขนาดโรงเรียน ใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
<u>ด้านการประเมินผลงานตามแผน</u>						
1. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนจัดทำในรูปกรรมการได้อย่าง เหมาะสม	3.03	0.92	2.98	1.00	3.35	0.90
2. โรงเรียนให้ความสำคัญด้านการ ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	3.23	0.95	3.08	0.99	3.31	0.95
3. โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนตามสายงาน	3.19	0.99	3.10	0.84	3.26	0.94
4. การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนประเมินจากโครงการในแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	3.21	0.92	3.20	0.88	3.32	1.04
5. การประเมินทำเมื่อสิ้นสุดโครงการและ สิ้นแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.11	0.97	3.25	0.99	3.29	0.85
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนครอบคลุม รายละเอียดของงานได้เป็นอย่างดี	2.85	0.94	2.84	0.93	3.09	0.99

ตาราง 24 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน เล็ก N=78		ขนาดโรงเรียน กลาง N=95		ขนาดโรงเรียน ใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. การประเมินผลค่านึงถึงเรื่องระยะเวลา งบประมาณ และคุณภาพของงาน	3.23	0.93	3.17	0.97	3.33	0.97
8. ผู้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ บันทึกความก้าวหน้าและอุปสรรคในการ ปฏิบัติงาน	2.56	0.92	2.85	0.85	2.93	0.89
9. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องตาม สายงาน	2.89	0.89	2.96	1.07	3.11	0.88
10. มีการแจ้งผลการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติการโรงเรียนให้คณะกรรมการ	3.03	0.90	3.02	0.95	3.21	0.85
11. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อปรับปรุงงาน ของโรงเรียน	3.20	0.90	3.12	0.98	3.22	0.91
12. มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อพัฒนางาน ของโรงเรียน	3.21	0.96	3.16	0.98	3.23	0.92
13. มีการวางแผนต่อเนื่องกันภายหลังการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	2.96	0.82	3.05	0.90	3.16	0.94

ตาราง 24 (ต่อ)

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน เล็ก N=78		ขนาดโรงเรียน กลาง N=95		ขนาดโรงเรียน ใหญ่ N=200	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. มีการกำหนดตัวบุคคลรับผิดชอบในการ ประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน	3.16	1.03	3.35	0.95	3.33	0.95
15. มีการประมวล รวบรวมสถิติ ข้อมูลในการ ปฏิบัติตามโครงการ	2.83	0.99	2.90	0.94	3.06	0.95
16. มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับ ประเมินผลโครงการ	2.71	0.89	2.82	0.85	3.05	0.96
17. มีการประชุม สัมมนาติดตามผลระหว่าง ดำเนินโครงการ	2.80	0.98	2.66	1.06	2.98	0.89
18. มีการตรวจสอบเอกสารโครงการ	2.82	0.90	2.86	0.99	3.04	0.97
19. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าตรวจเยี่ยม โครงการในขณะปฏิบัติงาน	2.57	0.90	2.74	1.06	2.80	0.89
20. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกัน วิเคราะห์ผลที่ได้จากการประเมินแผน ปฏิบัติการโรงเรียน	2.85	0.97	2.61	0.97	3.06	0.88
21. มีการจัดทำเอกสารสรุปผลการประเมินผล งานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเผยแพร่ แก่คณะครู	2.61	0.96	2.56	1.01	2.95	0.99
รวมเฉลี่ย	2.96	0.92	2.97	0.93	3.14	0.92

ภาคผนวก ค.

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ที่ ศช 020706/516

ครุฑ สำนักงานศึกษาธิการ เขต เขตการศึกษา 6
บริเวณวิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี 15000

22 มกราคม 2528

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์คัดแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายศักดิ์ชัย ปัญญา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี กำลังทำปฏิญานินพนธ์เรื่อง "กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร ปฏิญานินพนธ์เรื่องนี้มีประโยชน์ทางด้านการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนงานของโรงเรียน

ทางเขตจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียน ช่วยดำเนินการให้ครูผู้ช่วยผู้บริหาร และผู้บริหารในโรงเรียนนี้ คัดแบบสอบถามและขอให้โรงเรียนรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับคืนไปยังนายศักดิ์ชัย ปัญญา โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี (15110) ภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2528 หวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุพรีร์ आयुวัฒน์

(นายสุพรีร์ आयुวัฒน์)

ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต รักษาราชการแทน

ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6

สำนักงานศึกษาธิการเขต

โทร. 411157

โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อ.บ้านหมี่

จ.ลพบุรี 15110

22 มกราคม 2528

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน/ครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 6

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายศักดิ์ชัย ปัญญา ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี กำลังทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง "กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับ
ปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร ปฏิญานิพนธ์เรื่องนี้มีประโยชน์ทางด้านการบริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนงานของโรงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ช่วยตอบแบบสอบถามตามความรู้สึก
ความคิดเห็นของท่านเอง การตอบแบบสอบถามจะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่
ของท่านแต่ประการใด ข้าพเจ้านำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ร่วมกันทั้งเขตตามขนาดโรงเรียน
เพื่อสรุปผลออกมาเป็นส่วนรวมทั้งเขต การตอบแบบสอบถามของท่านเป็นประโยชน์ต่อข้าพเจ้า
เป็นอย่างยิ่ง เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนฝ่ายวิชาการหรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมายจากโรงเรียน เพื่อรวบรวมส่งคืนทางไปรษณีย์ต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
ร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย ปัญญา)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ผู้ตอบได้แก่ ครู - อาจารย์ ผู้ช่วยผู้บริหาร และผู้บริหารโรงเรียน
2. แบบสอบถามนี้ใช้หาข้อมูลสำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด
3. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอนคือ
 - 3.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา

แบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

- 3.2.1 ส่วนการจัดทำแผน
- 3.2.2 ส่วนการปฏิบัติตามแผน
- 3.2.3 ส่วนการประเมินผลงานตามแผน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบคำถาม

โปรดตอบทุกข้อ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับตัวของท่าน

1. ตำแหน่ง

☐	ผู้บริหารโรงเรียน
☐	ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
☐	ผู้สอน
☐	อื่น ๆ (ระบุ)

2. วุฒิ ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 - 10 ปี ☐ 10 ปีขึ้นไป
4. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ☐ มีจำนวนห้องเรียน 1 - 11 ห้องเรียน ☐ มีจำนวนห้องเรียน 12 - 36 ห้องเรียน ☐ มีจำนวนห้องเรียน 37 ห้องเรียนขึ้นไป

ตอนที่ 2 โปรดตอบทุกข้อ

คำชี้แจง จงพิจารณากระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนของท่าน ตรงกับข้อความต่อไปนี้เพียงใด แล้วโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าตรง กับความเป็นจริงมากที่สุด โดยปฏิบัติดังนี้

ข้อที่ท่านเห็นวามากที่สุด	ให้กา ✓ ในช่องมากที่สุด
ข้อที่ท่านเห็นวามาก	ให้กา ✓ ในช่องมาก
ข้อที่ท่านเห็นวปานกลาง	ให้กา ✓ ในช่องปานกลาง
ข้อที่ท่านเห็นวน้อย	ให้กา ✓ ในช่องน้อย
ข้อที่ท่านเห็นวน้อยที่สุด	ให้กา ✓ ในช่อง น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	มีการวางแผนระยะยาวในโรงเรียน		✓			
๑๐	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					✓

จากข้อ (๑) ผู้ตอบพิจารณาเห็นว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนระยะยาวอยู่ในระดับมากจึงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มาก

จากข้อ (๑๐) ผู้ตอบพิจารณาเห็นว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีน้อยมาก หรือไม่มีการประเมินผลเลย จึงเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 โปรดตอบทุกข้อ

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	<u>ด้านการจัดทำแผน</u> โรงเรียนมีนโยบายการบริหารงานที่ชัดเจน					
2.	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโรงเรียน					
3.	มีการชี้แจงให้ครูเข้าใจนโยบายของหน่วยงานระดับสูงที่โรงเรียนสังกัด					

ข้อ	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษา					
5.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายของกลุ่มโรงเรียน					
6.	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
7.	วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการโรงเรียนกำหนดจากปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียน					
8.	ผู้บริหารโรงเรียนประเมินชี้แจงความสำคัญของการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ครบถ้วน					
9.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีขั้นตอนและกระบวนการที่เข้าใจตรงกัน					
10.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนใช้ข้อมูลที่สำคัญทางสถิติ					
11.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้ประสานงานกับแผนของกลุ่มโรงเรียน					
12.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้นำผลการประเมินผลงานเดิมมาประกอบการพิจารณา					
13.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีการกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน					

ข้อที่	ประมาณการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความถี่				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14.	การวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้พิจารณาองค์ประกอบด้านค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่					
15.	โรงเรียนมีหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
16.	โรงเรียนจัดงบประมาณด้านการรวบรวมสถิติและข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
17.	มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของโรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
18.	มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่เพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
19.	มีการวิเคราะห์ ประเมินค่าข้อมูลอย่างละเอียดก่อนนำมาพิจารณาวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
20.	มีการวางแผนเพื่อแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน					
21.	มีโครงการรองรับแผนปฏิบัติการโรงเรียนครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของแผน					

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22.	วัตถุประสงค์ของโครงการในแผนปฏิบัติการโรงเรียนมีความเป็นไปได้					
23.	เป้าหมายของโครงการมีการกำหนดอย่างชัดเจน					
24.	มีการกำหนดวิธีดำเนินการ ความรับผิดชอบ และผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ					
25.	มีการกำหนดกิจกรรมในโครงการอย่างเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้					
26.	มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมจากแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
	<u>ด้านการปฏิบัติตามแผน</u>					
1.	มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการโรงเรียนให้ครูได้รับทราบ					
2.	มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
3.	มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่ผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจตรงกันและร่วมกันปฏิบัติงาน					
4.	มีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.	มีการวางแผนกับลูกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน					
6.	ผู้ร่วมงานสามารถเข้าใจงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้โดยไม่มีข้อสงสัยจากเบื้องทับมีงาน					
7.	มีการจัดทำตารางปฏิบัติงานประกอบการวางแผนงานตามแผนปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม					
8.	มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติก่อนลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียน					
9.	ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการติดต่อประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
10.	มีการเบิกจ่ายเงินและวัสดุเพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
11.	มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
12.	ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรคในการนำแผนปฏิบัติการโรงเรียนไปปฏิบัติ					
13.	ผู้บริหารโรงเรียนบำรุงขวัญและให้กำลังใจลูกปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
14.	ทุกคนเห็นความสำคัญของแผนปฏิบัติการโรงเรียน					

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
* 15.	ครูไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
* 16.	ครูไม่ชอบการวางแผนแต่ชอบทำงานตามสถานการณ์					
17.	โรงเรียนได้มีการจัดลำดับความจำเป็นของโครงการ					
18.	การปฏิบัติงานเริ่มจากโครงการที่มีความจำเป็นมากก่อน					
19.	มีการปฏิบัติตามโครงการที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
20.	มีการจ้างวิทยากรจากโครงการหนึ่งผู้ใดโครงการหนึ่งตามความจำเป็น					
21.	มีการแจกแจงรายละเอียดของงานในปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน					
	<u>ด้านการประเมินผลงานตามแผน</u>					
1.	การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนจัดทำโดยบุคลากรอย่างเหมาะสม					
2.	โรงเรียนให้ความสำคัญด้านการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
3.	โรงเรียนมีการวางแผนการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนตามสายงาน					

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.	การประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
	ประเมินจากโครงการในแผนปฏิบัติการ					
5.	การประเมินผลทำเนียบอื่นสุดโครงการและสิ้นสุดแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
6.	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนครอบคลุมรายละเอียดของงานทั้งหมด					
7.	การประเมินผลทำเนียบเรื่อง ระยะเวลา งบประมาณ ปริมาณและคุณภาพของงาน					
8.	ผู้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนได้บันทึกความก้าวหน้าและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน					
9.	มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องตามสายงาน					
10.	มีการแจ้งผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนให้คณะครูทราบ					
11.	มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อปรับปรุงงานของโรงเรียน					
12.	มีการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนเพื่อพัฒนางานของโรงเรียน					

ข้อที่	กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียน	ระดับความถี่ได้				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
13.	มีการวางแผนต่อเนื่องกันภายหลังจากการประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
14.	มีการกำหนดบุคคลรับผิดชอบในการประเมินผลงาน ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
15.	มีการ ประมวล รวบรวมสถิติ ข้อมูลในการปฏิบัติ งานโครงการ					
16.	มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินผล โครงการ					
17.	มีการประชุม สัมมนาติดตามผลระหว่างดำเนิน โครงการ					
18.	มีการตรวจสอบเอกสารโครงการ					
19.	ผู้บริหาร เข้าตรวจเยี่ยมโครงการ ในขณะปฏิบัติงาน					
20.	ผู้บริหาร โรงเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ผลที่ได้ จากการประเมินแผนปฏิบัติการโรงเรียน					
21.	มีการจัดทำเอกสารสรุปผลการประเมินผลงาน ตามแผนปฏิบัติการ โรงเรียนเผยแพร่แก่คณะครู					

* ข้อที่มีเครื่องหมายเป็นนิเสธ

ภาคผนวก ง.

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	ขนาดโรงเรียน
1.	ชัยนาทพิทยาคม	เมือง	ชัยนาท	ใหญ่
2.	คุรุประชาสรรค์	สรรคบุรี	ชัยนาท	ใหญ่
3.	อุทิศไพบูลย์ชนูปถัมภ์	มโนรมย์	ชัยนาท	กลาง
4.	วัดสิงห์	วัดสิงห์	ชัยนาท	กลาง
5.	สรรพยาวิทยา	สรรพยา	ชัยนาท	กลาง
6.	ศรีสโมสรวินิต	วัดสิงห์	ชัยนาท	เล็ก
7.	ห้วยกรกวิทยา	สรรคบุรี	ชัยนาท	เล็ก
8.	หัตถการราษฎร์รังสฤษดิ์	หันคา	ชัยนาท	เล็ก
9.	พระนารายณ์	เมือง	ลพบุรี	ใหญ่
10.	บ้านหมี่วิทยา	บ้านหมี่	ลพบุรี	ใหญ่
11.	โคกสำโรงวิทยา	โคกสำโรง	ลพบุรี	ใหญ่
12.	ปิยะบุตร	บ้านหมี่	ลพบุรี	กลาง
13.	หนองม่วงวิทยา	โคกสำโรง	ลพบุรี	กลาง
14.	ท่าม่วงวิทยาคาร	ท่าม่วง	ลพบุรี	กลาง
15.	โคกตูมวิทยา	เมือง	ลพบุรี	เล็ก
16.	บ้านชีวิทยา	บ้านหมี่	ลพบุรี	เล็ก
17.	หนองรีวิทยา	ชัยบาดาล	ลพบุรี	เล็ก
18.	สระโบสถ์วิทยาคาร	กิ่ง อ. สระโบสถ์	ลพบุรี	เล็ก
19.	บางกะปิปานเลิศวิทยา	บ้านหมี่	ลพบุรี	เล็ก
20.	ท่าหลวงวิทยาคม	กิ่ง อ. ท่าหลวง	ลพบุรี	เล็ก
21.	สิงห์บุรี	เมือง	สิงห์บุรี	ใหญ่

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	ขนาดโรงเรียน
22.	อินทร์บุรี	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	ใหญ่
23.	สิงห์พาน"ประสานมิตรอุปถัมภ์"	เมือง	สิงห์บุรี	กลาง
24.	ท่าช้างวิทยาคาร	ท่าช้าง	สิงห์บุรี	กลาง
25.	บางระจันวิทยา	บางระจัน	สิงห์บุรี	กลาง
26.	หัวไผ่	เมือง	สิงห์บุรี	เล็ก
27.	ศรีวินิตวิทยาคม	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	เล็ก
28.	ค่ายบางระจันวิทยาคม	บางระจัน	สิงห์บุรี	เล็ก
29.	สระบุรีวิทยาคม	เมือง	สระบุรี	ใหญ่
30.	สุธีวิทยา	พระพุทธบาท	สระบุรี	ใหญ่
31.	หนองแค "สฤทธิพิทยา"	หนองแค	สระบุรี	ใหญ่
32.	พุแควิทยา	เมือง	สระบุรี	กลาง
33.	ประเทียะวิทยาทาน	วิหารแดง	สระบุรี	กลาง
34.	บ้านหมอ"พัฒนานุกูล"	บ้านหมอ	สระบุรี	กลาง
35.	วังม่วงวิทยาคม	ม่วงเหล็ก	สระบุรี	เล็ก
36.	หนองไคยวิทยา	หนองไคย	สระบุรี	เล็ก
37.	คอนพุทวิทยา	กิ่ง อ.คอนพุท	สระบุรี	เล็ก
38.	สองคอนวิทยาคม	แก่งคอย	สระบุรี	เล็ก

ภาคผนวก จ.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ในการพัฒนา
เครื่องมือเครื่องใช้ในการรวบรวมข้อมูล

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ในการพัฒนา
เครื่องมือเพื่อใช้รวบรวมข้อมูล

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/ที่ทำงาน
1.	นายกมล ชีโสภา	ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2.	นายคำนึ่ง คาวิมุศย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
3.	ดร.จำลอง นักพ่อน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
4.	นายโชคชัย ศักดิ์ศรี	นักวิชาการ 6 หัวหน้างานประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5.	ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยะสุวรรณ	นักวิจัย ฝ่ายสถิติและข้อมูล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
6.	นางสาวบุญศรี แสงประเสริฐ	นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

บทคัดย่อ

ของ

ศักดิ์ชัย ปัญญา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2528

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อการกระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยข้าราชการครู 373 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนและ
ผู้สอน แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ
วางแผนปฏิบัติการโรงเรียน 3 ด้านคือ ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้าน
การประเมินผลงานตามแผน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ตัวกลางเลขคณิต ความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน อัตราส่วนค่าวิกฤต t และอัตราส่วนค่าวิกฤต F

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูโดยรวมและโดยจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิ
ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน มีความเห็นว่า โรงเรียนดำเนินการตามกระบวนการ
วางแผนปฏิบัติการโรงเรียน ทั้ง 3 ด้านในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้สอน
มีความเห็นต่อการบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าผู้สอน ส่วนข้าราชการครู
ซึ่งมีวุฒิ ประสบการณ์ และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อการ
วางแผนปฏิบัติการโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

OPERATIONAL PLANNING PROCESS IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
IN EDUCATIONAL REGION VI

AN ABSTRACT
BY
SAKCHAI PANHA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September 1985

Objectives of the study were to investigate and to compare the opinions of the secondary school personnel towards the operational planning process of the public secondary schools under the Department of General Education in Educational Region VI.

The sample consisted of 373 secondary school personnel classified into administrators and teachers. The rating scale questionnaires concerning plan making, planning execution, and evaluation of plan, were used to obtain the data. Data were analyzed by means, standard deviation. The t-test and F-test were used to test the significance of differences.

The results revealed as follows. The secondary school personnel as a whole and classified by positions, certifications, working experiences, and school sizes, had moderate opinion towards three aspects of operational planning process. Administrators and teachers had different opinions towards each aspect of operational planning process at .01 level of significance. Administrators had higher opinion than the teachers had. However the school personnel, classified by certifications, working experiences, and school sizes, had no significant different opinions towards the operational planning process.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายศักดิ์ชัย บัญหา เกิด วันที่ 13 สิงหาคม 2493

ที่อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ที่อยู่ปัจจุบัน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 15110

การศึกษา	2502	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยศึกษา อำเภอตากลี จังหวัดนครศรีธรรมราช
	2504	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหมี่ประชานุกูล อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
	2507	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนรัตนศึกษา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
	2510	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
	2514	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
	2516	ปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา เอกเคมีสรีรวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษาพิบูลย์โลก จังหวัดพิษณุโลก
	2522	ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพาแห่ง กรุงเทพมหานคร
	2528	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจวบคีรีขันธ์ กรุงเทพมหานคร

การปฏิบัติงาน

	2516	ครูตรีโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
	2518	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
	2520	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
	2522 - ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนระดับ 5 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี